

Slovenski VESTNIK

LETNIK XL.

CELOVEC, PETEK, 16. AVGUST 1985

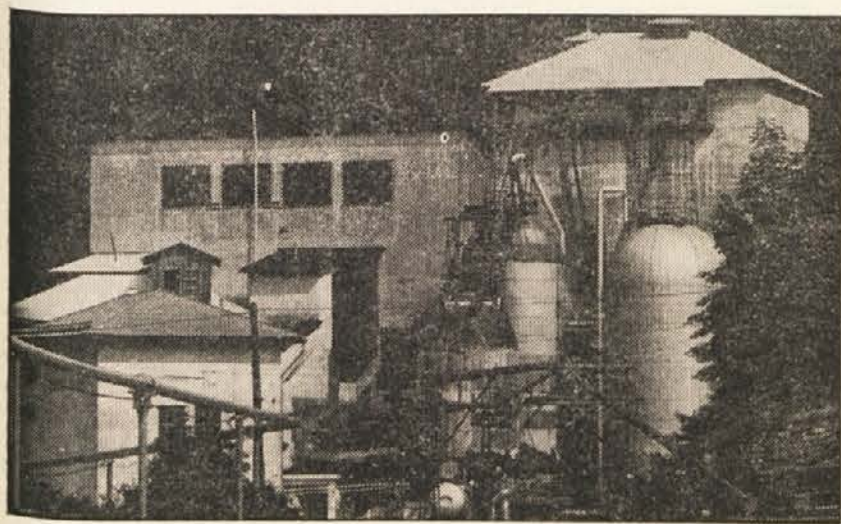
ŠTEV. 33 (2239)

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov
P. b. b.

Kdo ogroža mir v deželi?

Tovarna celuloze Obir zavrača neresnične trditve in očitke

„Trditve, da na južnem Koroškem vlada velik nemir, da se v tovarni Obir na delojemalce izvaja pritisk z nedovoljenimi ukrepi in da se dela rasistična politika apartheida, so neresnične.“ Tako je med drugim rečeno v tiskovni izjavi, s katero je tovarna celuloze Obir na Rebrci odgovorila na trditve, ki sta jih minuli teden objavila koroška dnevnik „Kärntner Tageszeitung“ in „Kleine Zeitung“.

Pisanje obeh listov (značilna je že podobnost člankov; čeprav je eden podpisan in drugi ne, se poznavalcu naravnost vsiljuje vtis, da je vse skupaj nastalo na istem željniku) predstavlja nezaslišen napad na tovarno Obir, njeno vodstvo in uslužbence. Bralec dobi vtis, kakor da bi v tovarni vladalo pravo nasilje, kakor da bi Slovenci popolnoma zaslužili svoje nemško govoreče sodelavce, kakor da bi zaposlitev sploh dobil le tisti, ki se prizna za Slovence — skratka: tovarna Obir naj bi bila trdnjava slovenskega nacionalizma, koroški odtonek apartheida, morda kar po vzorcu južnoafriških rasistov. In da bi bila zadeva bolj „verodostojna“, je svoje maslo dodal še sam deželni glavar, ki je takorekoč uradno

oznanil, da bo v tej deželi naletel na odpor vsakdo, ki bi poskušal izvajati pritisk nad drugimi(!).

Take očitke je tovarna upravičeno zavrnila z vso odločnostjo ter v svoji izjavi za tisk nedvoumno povedala, da je resnica povsem drugačna. Tako v tovarni vsa leta, odkar je prišlo do sedanje lastniške ureditve, vlada ozračje dobrega sodelovanja in medsebojnega razumevanja, kar je tudi omogočilo, da se je tovarna razvila v uspešno delujoče podjetje, ki je v lanskem letu doseglo promet v višini 1,2 milijarde šilingov. Do 95 odstotkov vseh uslužbenecv prihaja iz neposredne okolice in v zadnjih letih so bili delojemalci brez izjeme zaposleni s privolitvijo obratnega sve-

ta in na podlagi njihovih sposobnosti.

Neresnične trditve, ki jih je v omenjenih člankih kar mrgolelo, so se torej zelo hitro razblinile v nič. Seveda pa se ravno zato vsiljuje vprašanje, kaj je resnični namen in kdo tiči za sedanjimi napadi na tovarno Obir. Ti napadi prihajajo v trenutku, ko je tovarna pred velikimi investicijami, s katerimi naj bi proizvodnjo občutno povečali (skoraj na trikratni obseg) ter dodatno k obstoječim 200 delovnim mestom ustvarili še nadaljnjih sto, obenem pa rešili tudi pereča vprašanja varstva okolja. Prvi pogoj za to pa je seveda, da v podjetju vlada dobro medsebojno razumevanje in sodelovanje mimo vseh razlik po narodnosti in jeziku ali političnem prepričanju. Delavci so vsekakor zainteresirani na takem vzdušju in na razvoju, ki jim bo tudi v bodoče zagotavljal varna delovna mesta. Zato odklanjajo početje tistih, ki od zunaj vnašajo v podjetje nemir s tem, da širijo neresnične trditve. S tem namreč ne ogrožajo le notranje klime, temveč škodujejo podjetju tudi navzven, obenem pa kalijo mir v deželi.

Če se spomnimo nekaj let nazaj, ko je šlo za rešitev reberške tovarne, moramo ugotoviti, da so se avtorji sedanjih hujskaških člankov in tisti, ki se od njih nočejo distancirati (npr. predsednik obratnega sveta delavcev Straßer, ki bi se moral v prvi vrsti postaviti za koristi delavcev), pravzaprav znašli v isti vrsti s tistimi, ki so takrat za vsako ceno hoteli preprečiti novo rojstvo tovarne. Ali jim danes morda ne gre v račun, da se v časih splošnih gospodarskih težav prav to podjetje uspešno razvija?

OD 40-LETNICI ZMAGE NAD FAŠIZMOM

vabimo na

tovariško srečanje

V NEDELJO 25. AVGUSTA 1985 S PRIČETKOM OB 14. URI
PRI PERŠMANU V PODPECI

Srečali se bomo bivši partizani, aktivisti in demokrati iz treh dežel — Avstrije, Italije in Slovenije, da skupaj obudimo spomine na težke čase boja proti zločinskemu fašizmu. Prireditve se bodo udeležili tudi predstavniki I. avstrijskega bataljona ter Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora z Dunaja.

Poleg govornikov bo kulturni spored, ki ga bosta izvajala mešani pevski zbor SFD „Zarja“ iz Železne Kaple in godba na pihala Glasbene šole iz Šmihela pri Pliberku.

Pričakujemo vas na prireditvi, kjer se bomo srečali, pogovorili in povesečili v tovariškem vzdušju!

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

Informacijsko zborovanje v „Obirju“

V torek popoldne je vodstvo Tovarne celuloze Obir v Reberci vabilo na informacijski sestanek vse delavce in nastavljenice. Direktor Obirja inž. Feliks Wieser je na tem sestanku poročal o projektu za sanacijo okolja, povedal pa je tudi, kako se je obrat gospodarsko razvil: leta 1980 je imel Obir 220 milijonov prometa, lani pa je narasel promet na 1,2 milijarde šilingov. Tudi število delavcev je med 79 in 85 naraslo od 147 na 167. Iz poročila je bilo razvidno, kako močno tovarna upošteva lokalne potrebe: od vseh delavcev jih je 95 odstotkov doma v najožji okolici, tudi 90 odstotkov vajencev je iz občin Železna Kapla in Žitara vas. Sta-

tistika sama pa tudi dokazuje, da napad v dnevnikih KTZ in Kleine Zeitung, češ da Obir nastavlja le Slovence ne drži.

Ob koncu so udeleženci informacijskega sestanka sprejeli z aplavzom izjavo javnosti, v kateri ugotavljajo, da si je podjetje pridobilo ugled pri trgovinskih partnerjih, da pa stoji Obir pred važno in odgovorno nalogo preobrazbe podjetja — tudi na sektorju varstva okolja. Zato pozivajo odgovorne, tudi občini Železna Kapla in Žitara vas, da se pri tem vprašanju hitro odločijo. Na koncu pa so odločno zavrnilo tudi napade v Kärntner Tageszeitung in Kleine Zeitung, zaradi katerih bi Obir utegnil utrpeti škodo.

Neresnice ne postanejo resnične pa naj jih kdo še tako trmasto ponavlja

Peter Gstettner

PREBERITE

na strani

- 2 Železna Kapla: „Amtssprache ist deutsch!“
- 2 Sto let turizma v Portorožu
- 3 Mednarodno zanimanje za razstavo panjskih čelnic
- 4 Spominski pohod na Jepo
- 5 Drabosnjakov dom na Kostanjah je dograjen
- 7 Slovenci v 9. stoletju niso bili revni?

Ob najrazličnejših priložnostih, ustno in pismeno, ponavlja koroški deželni glavar Wagner svojo očitno najbolj priljubljeno trditev, da je na Koroškem člen 7 avstrijske državne pogodbe v celoti izpolnjen. Sedaj bomo to njegovo oznanilo v „Wiener Zeitung“, dnevniku, katerega izdajateljica je republika Avstrija — torej v listu uradnega značaja. Toda kljub temu neresnica ne bo postala manj neresnična, Wagner bo v najboljšem primeru dosegel le to, da ga bo marsikdo začel primerjati s trmastim otrokom, ki venomer ponavlja, da nečesa noče jesti ali da hoče imeti določene igrače...

Seveda pa v Wagnerjevem primeru ne gre za trmaste otroka in še zlasti ne za igrače. Gre za celo resno vprašanje spoštovanja mednarodne pogodbe in gre za reševanje manjšinskih vprašanj, ki so za prizadeto narodnostno skupnost življenjskega pomena. Pri sedanjih zakonski ureditvi, ki je v pravem pomenu besede žalosten torzo manjšinske zaščite, se razen Wagnerja nihče v Avstriji in še manj v mednarodni javnosti ne upa resno trditi, da bi bil člen 7 že izpolnjen. Ta ureditev je mogla nastati samo na podlagi samovoljnega tolmačenja in prikrojavanja določil državne pogodbe, ki je seglo prav do poskusa revizije mednarodnega dokumenta, na katerem je zgrajena neodvisnost naše države. Zato ta ureditev, ki pomeni občutno okrnitev manjšinske zaščite, nikdar ne more predstavljati izpolnitve prevzetih obveznosti.

Vendar Wagnerjeva trmoglavost ni omejena zgolj na člen 7 državne pogodbe — enako trmasto ponavlja tudi svoje trditve o vprašanju dvojezičnih označb v

žitrajski ljudski šoli. Kot najvišji referent za šolstvo si izstavlja zelo slabo spričevalo, če še do danes ni ugotovil, da so v šolah razen razredov tudi še drugi prostori, ki pa se jih ne da oštevilčiti, ne po arabsko, ne po rimsko. Mar boče svoje lastne nedostatke zabrisati z žaljivimi napadi na vodjo žitrajске šole?

Sicer pa slabosti svojih argumentacij najbolje kaže že kar na začetku omenjenega članka v „Wiener Zeitung“, ko vsem tistim, ki se bavijo z manjšinsko problematiko, takorekoč očita, da to delajo samo zato, da imajo zaposlitev. Celotno manjšinsko politiko zreducirati na takšno „krepko izpoved“ je sposoben res samo človek Wagnerjevega kova! Danes, ko o manjšinskih problemih resno razpravljajo na najvišjih mednarodnih forumih in ko v mednarodnih dokumentih, kot je npr. helsinška sklepna listina, priznavajo in poudarjajo važno vlogo manjšin kot povezovalnih členov med narodi in državami, so takšna arogantna stališča v skrajni meri deplasirana.

Zato bi Wagnerju svetovali, da bi se tudi sam enkrat zamislil v vsebino svoje lastne „zapovedi“, s katero drugim grozi za primer, da bi kdo kje izvajal kakšen pritisk. Njegovo oblastniško poučevanje drugih je namreč že zelo podobno pritisku, ki je nevaren toliko bolj, ker se pri tem lahko opira na svoj položaj in na svojo oblast — kar pa kljub temu še nikakor ne pomeni, da bi se zaradi tega tudi njegove neresnične trditve, kot npr. glede člena 7 itd., morale čudežno spremeniti v resnico. Pa brez zamere, gospod deželni glavar: „krepke izpovedi“ pač izzovejo krepke odgovore.

odgovarja na nekatera vprašanja, ki mu jih je zastavil Slovenski vestnik. Zanimalo nas je predvsem, kaj misli strokovnjak za pedagoška vprašanja o najnovejših Wagnerjevih napovedih v zvezi z „novimi ureditvami“ v manjšinskem šolstvu. Wagner je v „Wiener Zeitung“ med drugim zapisal, da bo nova ureditev deloma prikrojena modelu, ki ga je predstavila celovška univerza. Gstettner take trditve zavrača. Univerza se od vsega začetka trudi za izboljšanje dvojezičnega pouka, od deželnega glavarja napovedana nova ureditev pa dejansko ustvari ločitev dijakov po jezikovnih vidikih. Vse kaže, da je Wagner našel svoj kompromis s FPÖ in KHD. Gstettner meni o „novem modelu“: „To je kapitulacija manjšinskošolske politike pred zahtevami heimatdiensta in svobodnjakov.“

DVOJEZIČNOST V DVOJEZIČNI OBČINI ŽELEZNA KAPLA-BELA:

„Amtssprache ist deutsch!“

Ko je občinski odbor dvojezične občine Železna Kapla-Bela na svoji predzadnji seji obravnaval zahtevo po enakopravnosti slovenščine tudi pri sejah občinskega odbora (zahtevo je vložil odbornik KPA Gidi Sitter), jo je večina občinskih odbornikov odklonila. Župan Juvan pa je za občinsko predstojništvo izjavil, da o tem ni treba sklepati, saj se tako že trije odborniki (KP-jevec Sitter ter odbornika EL Smrtnik in Hanžič) pri sejah poslužujejo samo slovenščine. In potem res ni prišlo do sklepa, da je slovenščina enakopravna, da bi torej na sejah vsak odbornik lahko govoril ali nemško ali slovensko.

Že na zadnji seji pa se je pokazalo, kako je v resnici z enakopravnostjo slovenščine. Takoj po prvem diskusijskem prispevku je župan Juvan (SPO) pozval odbornika Sitterja, naj svoj prispevek prevede v nemščino. Sitter tega ni storil, tudi pri drugih točkah ne, čeprav ga je župan vedno znova pozival, temveč je odločno povedal: „Zadnjič sem govoril tudi samo slovensko, pa nič niste zahtevali prevajanja, danes, ko je navzočih le malo ljudi, pa si to upate. Jaz ne bom prevajal, ker slovenščina sicer ni enakopravna!“

Toda ofenziva občinskega predstojništva je postala še bolj očitna. Ko je odbornik EL Smrtnik zahteval popravek zapisnika prejšnje seje prav o tem vprašanju ter predložil občinski odbornikom tudi uradni „Kärntner Gemeindeblatt“, ki v svojem paragrafu 45 med drugim

določa, da je uradni jezik v Železni Kapli poleg nemščine tudi slovenščina, je župan Juvan izbruhnil: „Amtssprache ist deutsch!“ Ali kapelški župan ne pozna avstrijske državne pogodbe in njenega 7. člena? Ali se mu avstrijski zakonski predpisi tako malo mar, da zahtevo po njihovem spoštovanju zavrne z izbruhom, ki nevarno spominja na čase, ko so po naših krajih viseli nacistični pozivi „Kärntner, sprich deutsch!“?

Škoda in celo sramotno pa je ob tem tudi dejstvo, da se razen odbornikov EL in KPA nihče ni distanciral od takih nemškonalnih izbruhov v občini, ki je celo uradno priznana za dvojezično, v kateri je slovensko prebivalstvo v večini in v kateri vsi odborniki tudi slovensko vsaj razumejo.

Na zadnji seji občinskega odbora so odobrili nakup mostovnice (Brückenwaage), ki bo stala pri

Kmečki zadrugi in bo dostopna vsem občanom. Imela bo večjo zmogljivost kot dosedanja občinska mostovnica, ki nikakor ni več ustrezala. Pri tem vprašanju se je skušal FPÖ-jevski odbornik Reiter povzpeti na isto nacionalistično raven („Amtssprache ist deutsch!“) kot občinsko predstojništvo, vendar mu to ni prav uspelo.

O nameravani povezavi občin Železna Kapla in Žitara vas ter tovarne celuloze Obir na Reberci za skupno gradnjo kanalizacije tokrat niso mogli glasovati, ker je še vse preveč nejasnosti, tudi v samem besedilu tozadavne pogodbe. Zato pa so glasovali o povišanju prispevka interesentov za četrti gradbeni odsek kanala — z utemeljitvijo, da bo prispevala dežela pol milijona šilingov manj v ta namen, kot je bilo predvideno v proračunu, torej je treba občanom ustrezno povišati njihov prispevek. Proti povišanju je glasoval odbornik Sitter, ki je opozoril, da se bodo s tem stroški povišali za več kot 600 šilingov na enoto in torej znašali več kot 14.000 šilingov za priključek. Kolikšna bo končna vsota, trenutno še sploh ni znano, vendar že zdaj kaže, da bo to ogromna obremenitev prebivalcev.

KIRCHSCHLÄGER NA CELOVŠKEM SEJMU:

Treba je napraviti konec škandalom ki bremenijo ugled Avstrije v svetovni javnosti

Otvoritev letošnjega celovškega sejma je zvezni predsednik dr. Kirchschräger izkoristil za resno opozorilo, da je treba napraviti konec škandalom, ki so povzročili hudo škodo medn. ugledu Avstrije. Obžaloval je, da pred leti ni imel uspeha s svojim pozivom, da moramo osušiti moralna močvirja. Nasprotno so se škandali v gospodarstvu in politiki še množili in stopnjevali vse do sedanjega vinskega škandala, ki pomeni že pravo poplavo nemoralnosti. Kot najvišji predstavnik države in varuh njene zakonitosti je zahteval „moralno oborožitev“: povrniti se moramo spet k spoštovanju vrednot, kot so poštenost, marljivost ter neoporečnost v politiki in gospodarstvu.

Avstrija si je pridobila v svetu velik ugled s svojo politiko nevtralnosti, s svojo kulturo in znanostjo, je dejal predsednik Kirchschräger. Toda v zadnjih letih so razni škandali ta ugled nevarno izpodkopali in ga skoroda že povsem uničili. Zato moramo poskrbeti, da bo postala naša država spet znana po svoji poštenosti in ne po škandalih. Pri tem lahko učinkovito prispeva tudi celovški sejem, saj mednarodni javno-

sti predstavlja sadove uspešnega gospodarskega razvoja Koroške in Avstrije.

Vinskemu škandalu je posvetil del svojega govora tudi minister za kmetijstvo in gozdarstvo Haiden, ki je dejal, da pri pogajanjih o novem zakonu o vinskem gospodarstvu ne sme biti nobenega popuščanja, ker le z najstrožjimi predpisi si bo Avstrija spet pridobila v svetu ugled, ki so ji ga zapravili neodgovorni ponarejevalci in zastrupljevalci vina. Koroški govorniki — od predsednika sejma Dermutha preko celovškega župana Guggenbergerja in predsednika trgovinske zbornice Baurechta do deželnega glavarja Wagnerja — pa so se v glavnem omejili na hvalisanje domačega gospodarstva, pri čemer so zlasti poudarili tudi vlogo celovških sejmskih prirediteljev.

Ob robu: Wagner je v svojem govoru menil, da se stvari enkrat lahko prikažejo take, kakršne v resnici so — ker v bližnji bodočnosti na Koroškem nimamo volitev. S tem je vodilni deželni politik javno potrdil, kar vsak samostojno misleči državljan že davno ve: da se izjav, ki jih politiki dajejo pred volitvami, ne sme jemati preveč resno.

Uspešno sodelovanje med ZSZ in gradbeniki iz Slovenije

V uspešno poslovno sodelovanje med Slovenci na Koroškem in gospodarstvom v Sloveniji sta se vključila tudi Zveza slovenskih zadrug v Celovcu ter Splošno gradbeno podjetje Tržič. Tržiški gradbeniki po naročilu ZSZ na Koroškem postavljajo večnamenske montažne objekte, v katerih bodo prostori krajevnih posojilnic, prodajalne izdelkov za široko potrošnjo ter skladišča kmetijskih strojev, opreme, gnojil in drugih potrebščin za kmetijstvo.

Prvi tak objekt so zgradili lani v Kotmari vasi, drugega pa pred kratkim v Globasnici. V tem mesecu se nameravajo lotiti še tretjega, in sicer v Železni Kapli, dogovarjajo pa se že za postavitev četrtega montažnega objekta.

SGP Tržič v sodelovanju s svojimi kooperanti iz Kisovca pri Zagorju in Ljubljane doma izdelava sestavne dele montažnega objekta, ki jih nato v dobrem mesecu dni postavi na temelje, ki jih pripravi naročnik, ki sam napelje tudi vse potrebne instalacije.

K sklenitvi posla med tržiškimi gradbeniki in ZSZ je pripomoglo predstavninstvo Gospodarske zbornice Slovenije v Celovcu. Odločilno pri tem pa je bilo to, da je SGP Tržič ponudilo primeren tip montažnega objekta za potrebe zadrug. Načrte zanj so napravili sami v svojem biroju. Gre za objekt iz jeklene konstrukcije s kovinsko streho in obložen z lahkim betonskim ma-

terialom. S predelnimi stenami ga lahko razdelijo na večje število potrebnih notranjih prostorov.

Posel, ki so ga vključili v okvir sejemske menjave med Koroško in Slovenijo, je za SGP Tržič in njegove kooperante finančno ugoden. Za prvi objekt so dobili milijon šilingov, za druga dva, ki sta večja, pa skupaj pet milijonov šilingov. Kot računajo, bodo na Koroškem zgradili še več takih montažnih objektov, saj se zanje že zanimajo nekateri trgovci.

L. S.

Gradnja daljnovoda med Avstrijo in Jugoslavijo

Dravske elektrarne Maribor so kot pooblaščen investitor pripravile investicijsko tehnično dokumentacijo za izgradnjo dvosistemskega daljnovoda 400 kV Maribor-Avstrija, poročala ljubljansko Delo. Skupna dolžina daljnovoda bo 61 km, od tega na jugoslovanski strani 24 km, vrednost gradnje daljnovoda in pripadajočih naprav pa ocenjujejo na 3.300 milijonov dinarjev.

Po mednarodnem sporazumu med avstrijskim in jugoslovanskim elektrogospodarstvom naj bi bil daljnovod dograjen do septembra 1987. Zato predvidevajo, da bodo z gradnjo začeli prihodnjo pomlad, do tedaj pa bodo zimske mesece 1985-86 izkoristili za izsekanje delov trase po gozdovih.

Poučen izlet v Auschwitz

Letos smo obhajali 40-letnico konca druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom. Letos smo obhajali tudi 40-letnico osvoboditve nacističnih koncentracijskih taborišč, v katerih so umorili več milijonov nedolžnih žrtev. Med temi taborišči je bil tudi Auschwitz (poljsko ime kraja je Oswiecim), kjer je po osvoboditvi 27. januarja 1945 ostalo „največje pokopališče, ki ga pozna zgodovina civiliziranega sveta“.

V ta kraj strašnega spomina in nepreslišnega opomina prireja Družba za politično izobraževanje v Innsbrucku vsako leto za velikonočne praznike izlet, ki je povezan s primernim poučnim sporedom. Tako se bodo n. pr. udeleženci tega

obiska leta 1986 pred potovanjem na Poljsko srečali na Koroškem, kjer se bodo seznanili z zgodovino in današnjo stvarnostjo koroških Slovencev.

Udeleženci se bodo zbrali 22. marca 1986 na Koroškem, 24. marca bodo odpotovali na Poljsko, kjer bodo 25. in 26. marca obiskali nekdanje taborišče, 27. marca si bodo ogledali še staro poljsko mesto Krakow, 28. marca pa se bodo vrnil domov. Stroški potovanja bodo predvidoma znašali 2400 šilingov na osebo. Prijave sprejema do 31. oktobra tega leta dr. Andreas Maislinger, Innrain 52, 6020 Innsbruck (tel. 05222) 724-2712).

Sto let turizma v Portorožu

Portorož, središče slovenskega turizma na jadranski obali, praznuje letos stoletnico „poklicne gostoljubnosti“. Točno pred sto leti, kot so razkrili zgodovinarji, so namreč na pobudo piranskega zdravnika Giovannija Lugnjanija preuredili del kemične tovarne v poskusno zdravilišče ter odprli tudi prvih deset turističnih sob.

Leta 1902 so takratni občinski možje zgradili tramvajsko povezavo med Piranom in Portorožem, dve leti pozneje pa so Portorož povezali z ozko tirno železnico tudi s Trstom in Piranom. Nekaj let pozneje je lastnik velikih graških pivovarn Reininghaus zgradil v Portorožu drugi najlepši in največji hotel na Jadranu — hotel Palace, ki je bil namenjen izključno petičnim gostom in smetani avstrijskega dvora. Hotel Palace stoji še danes in ko ga bodo prenovili, kar naj bi se zgodilo čez leto ali dve, naj bi ponovno postal najrazkošnejši hotel ob jugoslovanskem delu jadranske obale.

Tako je Portorož že pred prvo svetovno vojno postal mondno letovišče, ki je za svoje goste prirejalo tudi raznovrstne prireditve, izlete, simfonične koncerte in podobno. Takšen, kot je danes, pa je Portorož nastal šele po letu 1960. Pred tem je bila njegova

podoba več desetletij približno enaka — nekaj manjših hotelov, letoviške vile, trgovine in drugi lokali. Po vojni se je začel dopustniški utrip vračati v Portorož šele po letu 1954, ko je bila bivša cona B Svobodnega tržaškega ozemlja priključena Jugoslaviji. Za ta „pohod“ sodobnega turizma je bilo seveda premalo tisto, kar je ostalo iz predvojnih časov. Do leta 1972 so gradili nove hotele in leta 1976 je zaživel še turistični kompleks Bernardin.

Načrtovalci so novi Portorož zasnovali tako, da bi privabili čimveč zahtevnejših gostov. Poleg tega naj bi celoten kraj živel s turizmom vse leto, izkoristil ugodno lego, saj je med vsemi jadranskimi turističnimi središči najbližji Srednji Evropi. Takrat je nastalo tudi prireditveno in kongresno središče Avditorij, širile so se površine za šport in rekreacijo, hoteli so dobili pokrita kopališča z ogrevano morsko vodo itd. V zadnjem obdobju je bilo zgrajeno še sodobno letališče v Sečovljah, ki omogoča pristajanje in vzletavanje zasebnih in manjših potniških letal; nedaleč od njega pa je tudi sodobna marina, ki ima v morju več kot 1000 privezov ter velja za najsodobneje opremljeno

na vsej jugoslovanski obali Jadrana.

Najnovejša pridobitev Portoroža je zgradba novega talasoterapevtskega zdravilišča tik ob hotelu Palace. V novih termah je na voljo 23 kadi in 46 kabin za različne kopeli (blatne in biserne) in podvodno masažo, najsodobnejše naprave za elektroterapijo, uvedli pa so tudi novosti v terapiji — ročna manipulacija hrbte-

nice in posebna shuševalna dieta. Ta zdraviliški objekt je največja letošnja turistična naložba v Sloveniji. Nove terme sprejmejo 160 gostov na uro.

In v čem je skrivnost portoroškega zdravilišča? Pravijo, da zdravje in turizem kar nekako silita skupaj. Zdravniki pogosto trdijo, da imajo vse naravne zdravstvene terapije več uspeha, če bolnik spremeni tudi kraj bivanja. Danes človek išče predvsem miru, počitka in naravne dejavnike za utrditve svojega zdravja. In vse te tri prednosti ima Portorož: tu je še vedno čisto ozračje, podnebje je iz-

redno ugodno, tu raste bujno rastlinje, zaradi bližine solin pa je tu še vrsta elementov, ki pridejo v ozračje s solinskih polj.

Portoroški zdraviliški turizem doživlja pravi preporod. Do tega je prišlo ne le zato, ker je bil kraj imenovan kot naravno zdravilišče, temveč tudi zaradi same nove zdraviliške stavbe in seveda tudi zaradi miselnosti, s katero želijo zdravilišče po sto letih ponovno izkoristiti kot odskočno desko v turističnem razvoju. In če zapustimo zdravilišče, je za sodobnega turista v Portorožu zanimiva in privlačna tudi še marsikaj drugega. Na primer Casino, slovita portoroška igralnica, ki je med najbolj znanimi v Evropi. V več igralnih dvoranah je gostom na voljo več kot dvajset igralnih miz z ruleto, chemin de fer, baccara, trente et quarante, black jack in z igralnimi avtomati. Portoroško igralnico obišče vsak dan povprečno 400 gostov.

Med tisočimi uglednih gostov, ki so letovali v Portorožu, so bili številni državniki, pisatelji, filmski igralci, glasbeniki in drugi umetniki iz vseh delov sveta. Zgodovina Portoroža je torej bogata. Današnji Portorož pa na številnih področjih dokazuje, da je dostojen naslednik velike tradicije: trudi se, da bi iskal vzore za jutri predvsem v tistem, kar je bilo v preteklosti uspešnega.

(Po Rodni grudi)

Panjske čelnice potujejo v Milan

Lani septembra smo si panjske čelnice, ki so prava slovenska posebnost, prvič lahko ogledali na razstavi v Celovcu. Medtem si jo niso ogledali samo v Ljubljani, temveč tudi v Trstu in Gorici, jeseni 1985 pa si bodo panjske čelnice s Koroške ogledovali tudi še Italijani v okolici Milana. V teku enega leta bo videlo torej to razstavo izredno širok krog ljudi v treh državah.

Pred letom dni se prav gotovo tudi marsikdo izmed koroških Slovencev sam še ni zavedal, da je med nami živela umetnost, ki je drugi sosednji narodi sploh ne poznajo. Razstava, ki jo je Slovenska prosvetna zveza pripravila skupaj s slovenskimi čebelarji na južnem Koroškem, pa je spravila to dejstvo spet v spomin.

Iz svoje narodopisne zbirke je SPZ vzela najbolj ohranjene in zanimive čelnice, ki so jih že v pet-

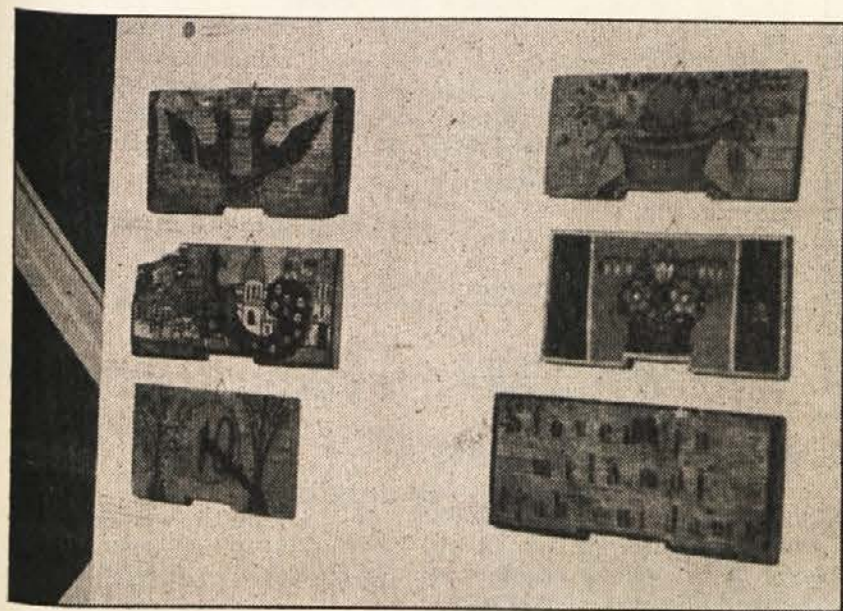
no pričevanje o umetnosti poslikavanja panjskih čelnic.

Iz Celovca je razstava najprej potovala v Bilčovs, Šmihel in Železno Kaplo, nato je letos v okviru „Kulturnih dni Slovencev iz Avstrije“ razstava bila na ogled letos marca v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer so jo odkrili tudi Slovenci iz Italije. Aprila meseca je bila razstava na ogled v Kulturnem domu v Trstu, maja pa še v Gorici. S tem pa potovanje koroških panj-

članico jugoslovanskega kluba v Milanu, gospo Tatjano Wolf-Bellotto, smo vprašali kako se je odločila za posredovanje te razstave v oddaljeni Milan. Povedala nam je, da je že leta 1978 z uspehom organizirala razstavo panjskih čelnic iz Slovenije; čeprav so bile to tedaj le kopije, so zbudile precej zanimanja pri Italijanih, ki te vrste ljudske umetnosti ne poznajo. Prepričana je, da bo tudi razstava iz Koroške zbudila najmanj enako zanimanje. Poskrbljeno pa je tudi že za publiciteto, saj bo sponzor razstave, industrijalec Orsenigo, priredil poleg tega še modno revijo. „Za razstavo se ne zanima samo izbrana publika. Zanimanje je med širšo publiko, saj so to izredno lepe stvari, ki imajo tudi historičen in sociološki pomen. Italijani tega ne poznajo. To je pač posebnost iz alpskega predela, ki so jo razvili Slovenci. To zanima danes ljudi. Tudi pri turizmu je opaziti, da se ljudje zanimajo za življenje, za kulturni razvoj in za posebnosti tistih krajev ki jih obiščejo, tudi v tem oziru je to zanimivo“, je dejala Tatjana Wolf-Bellotto in dodala, da bodo razstavo pokazali morda tudi v samem mestu Milan.

Znano je, da so na Koroškem poleg preprostih samoukov poslikavali čelnice tudi slikarja Peter Markovič in Marko Pernhart, kljub temu so panjske čelnice bile v prvi vrsti prave ljudske galerije na prostem. Na njih so ljudje v posvetnih in nabožnih motivih slikali svoje lastno življenje, ponekod so čelnice celo edini vir, iz katerega je mogoče sklepati na zgodovino dotične kmečke družine.

Vsekakor je ta razstava en korak v smeri stalne razstave oz. stalnega narodopisnega muzeja, ki ga potrebujemo koroški Slovenci. Z razstavo glinastih lončevin hoče Slovenska prosvetna zveza nadaljevati delo na tem področju. Zato je vsak, ki ima kakšno glinasto posodo, naprošen, da posodi za to razstavo primerne predmete Slovenski prosvetni zvezi, ki po potrebi poskrbi tudi za restavracijo predmetov.

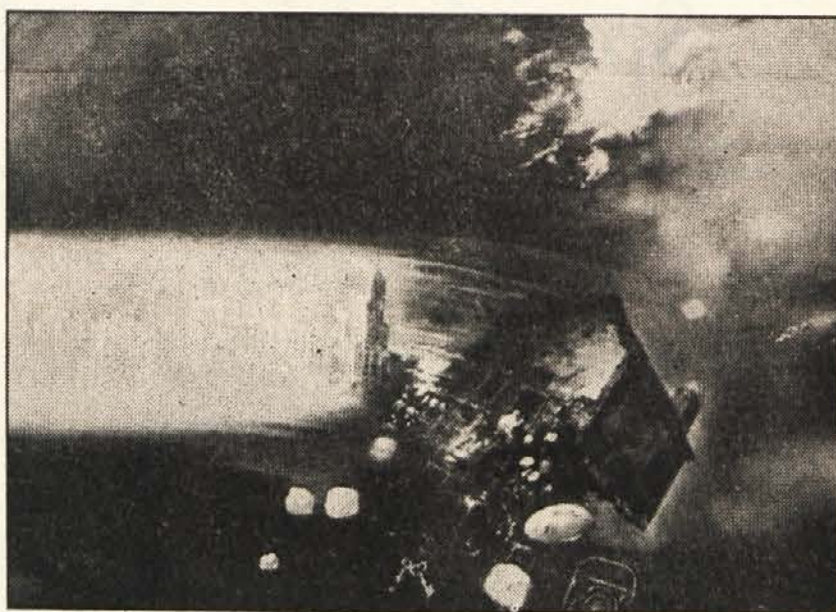
V okviru „Kulturnih dni Slovencev iz Avstrije“ so bile panjske čelnice na ogled v Cankarjevem domu.

desetih letih zbirali v Podjuni, Rožu in na Zilji. Izposodila pa si je še nekaj čelnic od slovenskih čebelarjev iz Šmihela in okolice Pliberka, Železne Kaple in Bilčovsa. Pustila jih je obnoviti, zraven pa prikazala še orodje, s katerim so delali čebelarji; s spremnim besedilom, ki je v slovenščini in nemščini objavljeno tudi v posebni brošuri, pa je zaokroženo to material-

skih čelnic še ni bilo zaključeno.

Trenutno tečejo priprave za preselitev panjskih čelnic v okolico Milana, kjer bodo jeseni v najmanj treh krajih razstavili čebelarstvo opremo in čelnice iz Koroške. Najprej bo razstava gostovala v lepih razstavnih prostorih gradu v kraju Carimate blizu Milana, od koder jo bodo prepeljali tudi š v mestu Como in Bergamo.

Umetniki iz Opatije razstavljajo v mestni hiši v Celovcu

Ladislav Sosteric: Dislokacija, olje 1983

Prejšnji četrtek je bila otvorjena v galeriji celovške mestne hiše skupinska razstava likovnih umetnikov in umetnic iz Opatije. Razstavljajo Zdenko Balabanič, Jakov Smokina, Branka Marčeta, Ermanno Stell, Claudio Frank, Ksenija Mogin, Ivo Kalina, Ladislav Šošterič in Ljubomir Karina. Prevladujejo oljnate slike, v motivih pa pretežno jadransko okolje.

Opatijo in Celovec že nekaj let povezuje prijateljski odnosi. Za-

sluge za to gredo v prvi vrsti Avstrijsko-jugoslovanski družbi, ki vztrajno koristi vsako priložnost za razširitev kulturnih in prijateljskih stikov do Jugoslavije in ki letos obhaja 30-letnico svojega obstoja. V okviru jubilejne slovesnosti je predsednik Avstrijsko-jugoslovanske družbe inž. Truppe ob navzočnosti in sodelovanju celovškega župana Cuggenbergerja, kulturnega referenta Metelka in opatijske županje Marije Petkovič otvoril razstavo.

Židovske pesmi, Koroško narečje

Kulturno poletje pri Joklnu se nadaljuje. Konec julija je bil na sporedu kantavtorski večer z Lino Hofstädter, preteklo sredo pa je bral pisatelj Bernhard C. Bunker.

LINA HOFSTÄDTER, po rodu Predarlčanka, se poleg svojega učiteljskega poklica — poučuje na Tirolskem — zadnje čase ukvarja tudi z literarnim ustvarjanjem, še bolj znana pa je kot interpretka židovskih narodnih in uporniških pesmi. Poleg teh pa je pripravila za večer pri Joklnu tudi razne pesmi na temo „tretji svet“ ter nekaj svojih.

BERNHARD C. BÜNKER, po rodu Korošec, ki živi in poučuje na Dunaju, je mnogim že dovolj znan, čeprav morda manj po svojem literarnem ustvarjanju, zato pa tem bolj zaradi svojih konfliktov z „domovini zvestimi“ dušami. Pred leti je namreč z ostrim peresom zabeležil nekaj kri-

tičnih opazk na račun tistih Korošcev, ki se ob vsaki priložnosti radi demonstrativno uniformirajo s koroškim gvantom, in je zato sprožil pravcati val ogorčenja v koroškem nemškonalnem taboru.

Bunker piše navadno v koroškem (nemškem) narečju. Tokrat se je predstavil pri Joklnu s ciklom „Dazöhl (nix) von daham, z'vil Liab ummadum“.

Obiskovalcev je bilo obilno na kulturnih večerih dvojezične celovške taberne in v njej gostujočega „literarnega kafeja“.

Naslednji prireditvi: 21. 8. kabaret Alpenrot — 04. 09. Mädchen, Jung Frau, Hexe (nove avtorice iz Celovca)

Lina Hofstädter

Brücke 2-85: Uradna interpretacija koroške stvarnosti v letu 45?

Izšla je nova izdaja koroške kulturne revije DIE BRÜCKE. Težišča nove številke so tudi tokrat razni jubileji bolj ali manj slavni koroških tradicionalnih (domovinskih) institucij. Bolj zanimivi so vsekakor prispevki o ustvarjanju na likovno-umetniškem področju ter vrsta prvič objavljenih novih del nekaterih koroških pisateljev, med drugim Janka Messnerja in Janka Ferka. Mnogo prostora je dobil tokrat tudi deželni glavar Wagner za svoj prispevek. V bilanci o Koroški v letu 1985 in njenem nadaljnjem razvoju pa se — kakor že mnogokrat — poskuša le v hvalospevih in neverjetnih trditvah, uredništvu revije pa očitno ni hotelo uspeti, temu siromaštvu postaviti ob rob kaj bolj dodelanega, strokovnega, karkoli realističnega pač.

Trditve o tako imenovani „demokratični“ predaji oblasti iz rok vojne zločinca Rainerja v roke neke na hitro konstituirane prehodne deželne vlade je bila sicer že tolikokrat natrpana na papir — in leta je, kakor pravi pregovor, potpežljiv —, da nikogar ne čudi več. Če tudi Wagner imenuje bivše nacistične funkcionarje, ki so ta evropsko-edinstveni načrt spletli in izpeljali, dobre avstrijske patriote.

Niti primerjava, češ koroška deželna politika po 2. svetovni vojni ima za nedeljeno Koroško iste zasluge, kot jih je imel svojčas baje „abwehrkampf“ ni edinstveno Wagnerjeva. Kaj ne spominjajo njegove besede „Waren es nach dem 1. Weltkrieg die Waffen, die sprachen, um die Heimat ungeteilt zu erhalten, so mußten es nach dem 2. Weltkrieg die Waffen des Geistes

und die der Überzeugungskraft sein, die eine Entscheidung zugunsten der Landeseinheit bewirkten“ na neki zelo sličen odstavek „Ruf der Heimat“ iz leta 1970? Leto zma-

O B I Š Č I T E

Werner Bergovo galerijo

V P L I B E R K U

Odperta je dnevno od 10. do 12. ter od 16. do 18. ure.

ge nad fašizmom je torej v reviji DIE BRÜCKE deležno zelo svojevrstnih interpretacij. Več o tem in o nekaterih boljših prispevkih pa v naslednji številki.

APZ Tone Tomšič se zahvaljuje Slov. vestniku

Pred nedavnim smo poročali o nastopih Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič na Poljskem. Zdaj nam je zbor poslal naslednjo zahvalo: „Iskreno se Vam zahvaljujemo za članek, ki ste ga objavili dne 26. 7. 1985 v vašem glasilu o uspešni turneji Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič na Poljskem. Posebej smo Vam hvaležni za vaše čestitke. V želji, da bomo kmalu spet zapeli na Koroškem, Vas lepo pozdravljamo in Vam želimo veliko uspehov.“

Avstrijski rock ob Baškem jezeru

Ljubitelji rock-glasbe se gotovo že veselijo na koncert na prostem, ki ga kot „Open-Air-Festival“ napovedujejo za soboto 24. avgusta 1985 v Zgornjem Dobju blizu Baškega jezera.

Od 18.00 naprej bodo na zemljišču jahalnega centra (Reitsportzentrum) nastopili „Ostbahn-Kurti und die Chefpattie“, „Minisex“ ter celovška skupina „Harlekin Company“. V predprodaji stanejo karte 125 šil., pri večerni blagajni 150 šil. (predprodajo organizirajo Länderbankfiliale, tujskoprometni urad v Bačah in jahalni center v Zgornjem Dobju). Koncert bo ob vsakem vremenu.

„Zlata harmonika“ vabi

Blizu Celja, v kraju Ljubečna, letos že petič tekmujejo z diatonično harmoniko za pokal „Zlata harmonika Ljubečna“. Tamkajšnje kulturno umetniško društvo se lahko pohvali z največjim tekmovanjem harmonikarjev v alpskih deželah, ki se ga letos udeležujejo harmonikarji iz Slovenije in Italije, vabijo pa tudi harmonikarje iz Avstrije, zlasti Slovence iz Koroške, naj se udeležijo tega tekmovanja.

Letos ga bilo že 10 izbirnih tekmovanj, na katerih je nastopilo preko 350 harmonikarjev. V polfinalu, ki bo 31. avgusta 1985 na Frankolovem, se je uvrstilo 60 tekmovalcev, ki se bodo skušali uvrstiti med 25 najboljših za veliki finale v Ljubečni 1. septembra 1985.

Kdor igra na diatonično harmoniko in se hoče udeležiti polfinala, naj pohiti in javi svoje sodelovanje do 20. avgusta Kulturno-umetniškemu društvu Ljubečna (Ljubečna 52, 63211 Škofja vas, Celje), tel. 03-063-35453.

Kabaret „Alpenrot“ pri Joklnu

Naslednji dvojezični večer v dvojezični taberni „Pri Joklnu“ bo v sredo, 21. avgusta leči leta 1984 bil deležen pokabaret Arthurja Burza „Alpenrot“ — kritično karikiranje koroških in avstrijskih družbenih razmer.

Celovski študent in avtor komada „Alpenrot“ je o svojem delu nekoč sam dejal, da ga je napisal med drugim tudi zaradi tega, ker se „sramuje za protislovenska dejanja svojih rojakov na Koroškem“. Burz igra v svojem komadu sam glavno vlogo. V vseh dosedanjih nastopih so sodelovali tudi „Drabosnjakovi komedijanti“. Tako je njihov nastop na „Kontakti leči“ leta 1984 bil deležen pozitivnega odmeva. Menda pa se je zdaj sestav igralcev in igralk nekoliko spremenil. Vsem radovednejšem in tistim, ki kabareta še niso videli, priporočamo, da si igro ogledajo.

Spominski pohod na Jepo

Oblačno, nič kaj prijazno vreme, ko se odpravljamo od doma. Name-njeni smo spet enkrat, kot že toliko-krat, na našo mogočno Jepo. Toda danes ne gre le za običajen, ne-deljski izlet - prav te dni se spo-minjamo smrti staroste slovenske-

še vidna Jepa, je zdaj zavita v go-sto meglo, iz katere rosi hladna vlaga. Le par korakov vidiš pred seboj in treba je stopati previdno, da ne zdrsneš po spolzki skali. Ob pogovoru razmeroma hitro napre-dujemo in ko se vzhajemo do gre-

najstletnem obstoju dajal tisočerim planincem, izletnikom in sprehajal-cem streho, družil je ljudi najraz-ličnejših narodnosti in tako postal mesto srečanja vseh, ki ljubijo pla-ninski svet in zdravo naravo. V njem je vloženo toliko truda, toliko skrbi in toliko ljubezni, da bi bila njegova izguba neizmerna, za slo-vensko planinstvo na Koroškem pa celo usodna. S takimi mislimi smo se poslovlili od vrha Jepe, ki je bila tokrat neizprosno hladna in skrivnostno zavita v neprodarno, vlažno meglo. Pot nazaj ni bila pri-jetna, saj je čvelj kar drsel po spolz-kem kamenju in prav naš Lu-bo je to boleče občutil ob nekem spodrsanju in naslednjem padcu. Toda bolj, ko smo se spuščali na-vzdol, bolj je izginjala megla, po-nehaval je veter in pod Komnico nas je že ogrevalo zopet toplo son-ce. Še dve neprijetni strmi strugi in že smo na Bleščeči. Tam je vse živo... Med mnogim znanci tam pozdravimo tudi številne Miklavči-čeve sorodnike, predsednika SPD Celovec Franci Kropivnika in pred-stavnico jugoslovanskega konzula-ta v Celovcu, navdušeno planinko Marijo Škorjak-ovo. Nekaterim je je bla pot na Jepo prenaporna in so šli le do Berte ter se od tam vrnili, drugi pa jo kar naravnost zavili na Bleščečo planino. Pri ko-či je bila ob treh gorska maša, pri kateri smo se še posebno spomni-li očeta Miklavčiča. Maševal je g. Janez Tratar iz Dobrle vasi, ki je sam vnet planinec in rad zahaja v domače in sosedne gore. Ob pesmi in prijetni družabnosti se pomudi-mo še nekaj časa na planini ter se nato pričnemo polagoma poslav-ljati. Ko si segamo prijateljsko v ro-ko nas vse navdaja le ena želja, da se še mnogokrat srečamo tu-kaj, na našem skupnem domu.

F. Č.

ga planinstva na Koroškem, go-spodarja kočje na Bleščeči planini Jozeja Miklavčiča. Ravno v zad-njem času, ko preti nevarnost izgu-be življenjskemu delu vnetega pla-ninca in rodoljuba, še močneje ču-timo povezanost s tem našim do-mom. Odpravimo se na pot, ki jo je neštetokrat prehodil in s svojim znojem pojil rajni Jozej. V majhnih skupinah rinemo proti vrhu Jepe in le redko srečujemo druge izletnike na poti. V zgodnjih, jutranjih urah

benam zapiha ledeno mrzli ve-ter v obraz. Od hoje razgretim in prepotenim, se nam dozdeva, kot bi stopili pod mrzlo prho. Toda ve-mo, da do vrha ni več daleč, če-prav nas obdaja tod le še gostejša sivina. In končno na vrhu! Iz goste-ga pajčolan se luščijo znani obra-zi že dospelih planincev, ki so si poiskali zavetje pred vetrom v neki kotanji. Hitro se znebiš prepotene majice ali srajce in se ogrneš s toplo jopo in vetrovko, vseeno pa se ti dozdeva, da leže mrzod do kosti. Naravnost občudovanja vred-ni so nekateri izmed pohodnikov, ki so prispeli na vrh edinole v ne-kem športnem ogrinjalu ter v krat-kih hlačah. Med temi sta prav naj-mlajša - enajstletni Peter in ko-maj sedemletni Kristijan Wrolich, ki sta z očetom v prav rekordnem času osvojila vrh. Dobra dvajseto-rica se je kljub neugodnim vre-menskim razmeram oddolžila Joze-ju Miklavčiču in mu potrdila, da hoče tudi naprej ohraniti njegove ideale, ljubezen do naših planin, do naše rodne zemlje. In med majhnim okrepčilom vedno spet teče pogo-ovor o njem, ki je bil eden najbolj prizadevnih graditeljev slovenske postojanke, kočje nad Arihovo peč-jo in o tem, da bi jo utegnili iz-gubiti. Ta dom je v svojem sedem-

Škocijan

Svetovno znani Slovenski oktet je začetek avgusta nastopil v Av-striji v treh krajih, in sicer v sklopu prireditve „Eggenberger Schloß-konzerte“ v Gradcu, nato pri ko-roškem „Carinthischer Sommer“ v Osojah in nenazadnje v farni cerkvi v Škocijanu. Tam je navdušil oktet predvsem s sakralnimi skladbami staroslovanske glasbe. Podal je tu-di kompozicije Jakoba Petelina Gallusa in Petra Iliča Čajkovskega. Občinstvo, ki je do kraja napolnilo cerkev, je bilo prevzeto od lepote pesmi, kakor tudi od glasbene iz-piljenosti nastopajočih in marsika-teri inozemski dopustnik je na ta večer postal privrženec slovenske pevske ustvarjalnosti.

PRIREDITVE

TINJE

FRANCOŠČINA V IGRI

od nedelje 25. 8., ob 18. uri do sobote 31. 8., ob 13. uri.

Vodita: Cecilija Tissandier, Paris, je-zikovna igra, konverzacija mag. An-dreja Cikulnig, Celovec - osnovno slovnitno znanje, jezikovna sredstva, besedni zaklad, pismene vaje.

BILČOVŠ

RAZSTAVA

Ernsta Arbeitsteinna je odprta do 31. avgusta 1985 v poslovnih prostori-h Posojilnice Bilčovš.

Za vsako sliko dobite 20% popusta.

GLOBASNICA

POLETNA NOČ

v soboto 17. 8. 1985 ob 20.30 uri pri Soštarju v Globasnici.

Za ples igra ansambel „Fantje treh dolin“. Prireditelj: SKD Globasnica.

„MALI PRINC“ (predstava)

v petek 23. 8. 1985 ob 20. uri v Domu v Tinjah.

Nastopa: Ensemble 365 z Dunaja.

Slovensko kulturno društvo „Peter Markovič“ v Rožeku vabi na ogled razstave

„ILIRSKA GROBIŠČA Z BREGA“

v prostorih „Raiffeisenbank“ v Rožeku.

Čas: v poslovnem času banke, od po-nedeljka do petka, od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Dom v Tinjah

SLOVENSKE POČITNICE

od nedelje 25. 8. ob 18. uri do sobote 31. 8. ob 13. uri.

Vodi: Miha Vrbinč s skupino profes-orjev, učiteljev in študentov.

Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“, športna sekcija v Lo-čah in Slovenska športna zveza va-bita na

1. MEDNARODNI KROS-TEK na Stari grad

v soboto 17. avgusta 1985
Masovni start: ob 17. uri v Ločah (637 m) s ciljem na Starem gradu.
Proga: 4 km iz Loč po gorskih poteh do Starega gradu (841 m), za šolarje je skrajšana proga.
Prijava: Joško Wrolich, 9582 Loče, tel.: (0 42 54) 29 95 in pred startom na startnem prostoru.
Startnina: 40 šil. oz. 200 N. D.
Po tekmovanju bo v gostilni Wrolich slavje zmagovalcev. Tekmovanje bo ob vsakem vremenu!

I š č e m o

VAJENCA

za ZADRUGO-MARKET v Kotmari vasi.

Pogoj: zaključek obvezne šole in znanje obeh deželnih je-zikov. Interesenti naj se javi-jo pri Posojilnici Bilčovš, te-lefon 0 42 28 - 22 25

Dom v Tinjah

GALERIJA TINJE

Razstava del Branka Čušina „akvare-li in risbe“

ROMANJE TRESH ŠKOFIJ

k Marijinemu svetišču MADONNA MISSIONARIO v TRICESIMO v so-boto 17. 8. 1985

Spored: 8.30 - 9.30 zbiranje romar-jev; 10.00 bogoslužje, pri katerem so-mašujejo škofje iz Vidma, Ljubljane, Celovca in Gorice. Po bogoslužju sre-čanje romarjev.
Prevoze naj organizirajo posamezne župnije same!

Sele

VESELICA

v nedeljo 18. 8. 1985, od 12. ure na-prej v gostilni Trkl v Selah.
Igra ansambel „Tone Hervol“ iz Kranja
Prireditelj: gasilci Sele-Borovnica

Hodiše

KOROŠKI VEČER

v soboto 17. 8. 1985 ob 20.30 uri pri Čimžarju v Dvorcu
Sodelujejo: mešani pevski zbor „Edi-nost“ iz Škofič - MGV „Wurzenpaß“ - oktet „Drava“ - mešani pevski zbor „Zvezda“ iz Hodiš
Za ples igra „Planinski sekstet“
Prireditelj: SPD Zvezda v Hodišah

NAGRADNO TEKMOVANJE

„Planine v sliki“

Slovensko planinsko društvo Celovec ob svojem jubileju - 85-letnici organiziranega slovenskega planinstva na Koroškem - razpisuje nagradno tekmovanje pod geslom „Planine v sliki“.

Vabimo ljubitelje planinske fotografije, da sodelujejo s svo-jimi slikami s planinsko tematiko. Tekmovanje je razdeljeno na dva dela.

A. Fotografije z gorskimi oziroma planinskimi motivi (črno-bele in barvne slike)

B. Fotografije, ki dokumentirajo društv. planinsko dejavnost (črno-bele in barvne slike)

Fotografije pod A naj bodo označene z geslom (Kennwort), da žirija, ki jih bo ocenjevala, ne bo vedela za katere osebe (av-torje slik) gre. Velikost teh fotografij mora biti enotna 20x28 cm. Vsak udeleženec nagradnega tekmovanja lahko sodeluje z naj-več petimi fotografijami.

Fotografije pod B: Tu je število fotografij (črno-bele ali barv-ne) neomejeno, prav tako tudi velikost formata. Pri teh slikah je treba na zadnji stran napisati polni naslov, da jih lahko vrnemo lastnikom.

Najboljša dela bodo primerno nagrajena.

Dela bo ocenjevala posebna strokovna komisija (za vsako skupino posebej).

Slikovni material pošljite najkasneje do 4. oktobra 1985 na naslov: Slovensko planinsko društvo Celovec, 9020 Klagenfurt, Gasometergasse 10; tel. 0 42 22 - 32 5 50.

Vabimo vse fotoamaterje k sodelovanju!

Vodja foto-sekcije SPD Celovec
Hanzi Rehsmann

12 smrtnih žrtev v neurju

Prejšnji teden je deževje povzro-čilo prave katastrofe. Poplave niso naredile samo materialne škode, marveč so zahtevale kar 12 člo-veških žrtev. Najbolj prizadete so bile dežele Tirolska, Solnograška in Zgornja Avstrija. Tudi na Koroškem v dolini Maite je reka preplavila ce-sto, tako da je bil za kratek čas prekinjen promet po znani alpski cesti do maltske pregrade.

Verjetno bi bilo še več žrtev in materialne škode, če ne bi mete-orologi pravočasno svarili pred pri-hajajočim neurjem, ki so ga napo-vedali 24 ur poprej.

Koroška je bila tokrat v zatišju Visokih Tur, ki so zavrle nevihtam oziroma neurju pot na Koroško. Napovedana nagla sprememba vre-mena z neurji, je prišla s severo-zahoda, zato je nismo na Koroškem preveč čutili. V trpkem spominu pa imamo leto 1965, ko je deroča Dra-va porušila mnogo mostov in na-pravila ogromno škode. Takrat pa je „huda ura“ prišla z juga.

Zitara vas

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

v nedeljo 18. 8. 1985 ob 20. uri v ljudski šoli v Zitari vasi
Nastopajo: dekliški zbor iz Zelinj - otroški zbor iz Sentlípša - ansam-bel „Energija“ - otroška folklorna skupina SPD „Trta“ - MoPZ SPD „Trta“ - pevski kvintet iz Sentlípša
Prireditelj: SPD „Trta“ Zitara vas

Rožek

VEČER SLOVENSKE PESMI

v nedeljo 18. 8. 1985 ob 20.30 uri v gostilni Woschitz na Muti v Rožeku
Sodelujejo: MoPZ „Bilka“ iz Bilčov-sa - MePZ „Zvezda“ iz Hodiš - trio „Oraže“ iz Borovelj

Prireditelj: KD „Peter Markovič“

Dom v Tinjah

Potovanje sadjarjev? kmetov in dru-gih interesentov po Jugoslaviji in Grčiji

od torika 3. 9. do torika 10. 9. 1985
Vodi dipl. inž. Franc Lomberger, Kmetijski zavod Maribor

Točnejši spored lahko dobite v Do-mu v Tinjah

Drama ANDORA

(napisal švicarski pisatelj M. Frisch) v ponedeljek 26. 8. 1985 ob 20. uri v farni dvorani v Sentjakobu v R. Prireditelj: Katoliška prosveta v so-boto 24. 8. 1985 ob 20. uri v Mestni dvorani-Rathausaal v Borovljah
Prireditelj: Katoliška prosveta
Nastopa „Theater ensemble 365“

Alpski klub „Obir“ na Obirskem va-bi na

4. TEKMO KOSCEV

v nedeljo 25. 8. 1985 s pričetkom ob 14. uri pri Jerebu na Obirskem
Tekmovali bomo v petih skupinah
Zabavali bodo obirski vižarji in trio Pavlič

V primeru slabega vremena, bo tek-ma v nedeljo 8. 9. 1985 ob istem času

ŽEGNANJE NA SEDLCAH

v nedeljo 18. 8. 1985 s pričetkom ob 8. uri

POHOD NA PECO

Srečanje s planinci iz Mežiške doline v nedeljo 18. 8. 1985

Zbirališče: ob 4. uri zjutraj pri ljud-ski šoli v Libučah ali ob 8. uri zju-traj pri spodnji postaji sedežnice (Petzenkönl) ob 13. uri kosilo v Ula-tovi koči, nato družabnost
Prireditelj: MPZ „Kralj Matjaž“ - Libuče

Menjava denarja

Stanje v sredo 14. avgusta 1985

Za 100 dinarjev dobite	6,50 šil.
Za 100 dinarjev plačate	7,75 šil.
Za 100 lir dobite	1,01 šil.
Za 100 lir plačate	1,09 šil.
Za 100 mark dobite	693,70 šil.
Za 100 mark plačate	710,00 šil.

90 let Aljaževega stolpa

Pred 90 leti je župnik Jakob Aljaž z Dovjega na vrhu Triglava postavil stolp, ki še danes obstoja. Ta stolp je že od nekdaj simbol slovenskega planinstva. Zato je Planinska zveza Slovenije v sodelovanju s planinskima društvoma Dovje Mojsirana in Ljubljana-Matica točno na dan postavitev tega stolpa pred 90 leti, 7. avgusta, vabila na slovesnost pri stolpu. Vendar neurje s snegom na vrhu Triglava je to slovesnost preprečilo, tako da je bila nekoliko nižje v Triglavskem domu.

O velikih zaslugah Jakoba Aljaža pri osvajanju slovenskih vrhov in krepitvi narodne zavesti, je govoril predsednik PZS Tomaž Banovec. Za 90-letnico Aljaževega stolpa so vrnili Aljaževemu stolpu staro podobo. Namesto z živordečo so ga preplekali s prvotno sivo barvo. Nazaj je dobil tudi pločevinasto zastavo z letnico 1895.

Istega leta je začel izhajati tudi planinski vestnik, tako da letos slovinci obhajajo kar dva izredno pomembna planinska jubileja.

V nedeljo 21. julija je Planinsko društvo PTT iz Ljubljane obiskalo naše Karavanke. Na programu so

imeli obisk Javornik nad Selami, kamor bi jih moral voditi odlični poznavalec selskih hribov predsednik Slovenskega planinskega društva Celovec Franci Kropivnik. Na žalost pa je tisti dan deževalo, tako da je Javornik padel v „vodo“. Franci Kropivnik je zato povedel ljubljanske planince v Gure. Ob tej priložnosti so se ustavili tudi pri Miklavžu v Bilčovsu, kjer so bili prisrčno sprejeti. Čeprav ljubljanski planinci, med katerimi je bil tudi tajnik Planinske zveze Slovenije tovariš Dobnik, niso dosegli svojega načrtovanega cilja, so bili kljub temu zadovoljni, saj so jim tudi privlačne Gure nudile lep prijeten užitek.

Letos obhaja Österreichischer Touristenklub - Avstrijski turistični klub, tretja največja avstrijska planinska organizacija, 100-letnico svojega obstoja. Rojstvo te planinske organizacije je bilo leta 1885 v Oberdrauburgu, njeno območje pa je bil Hochstadel v Lienških Dolomitih, kjer so že tri leta po ustanovitvi društva otvorili svoj prvi planinski dom, Hochstadelhaus. Avstrijski turistični klub ima 38 sekcij

in ena teh je tudi na mešanem ozemlju Koroške v Železni Kapli in oskrbuje Kapelško kočjo/Eisenkappler Hütte na Obirju.

Za časa avstrijske monarhije je ATK v triglavskem pogorju imel dvojezične krajevne napise, v nasprotju s tedanjim Nemško-avstrijskim planinskim društvom, ki je plaval na valovih ponemčevanja slovenskih gora.

Kostanje

Na sončnih Kostanjah je Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ preuredilo nekdanji farovski hlev v kulturno hišo, imenovano Drabosnjakov dom. Ta dom bo na jezikovno izpostavljeni narodnostni meji igral važno vlogo ohraniti naš slovenski življenjski ritmi. Kostanjški prosvetaši so v ta dom vložili mnogo dela, tako da je skoro končan, manjka mu samo še notranja oprema. Vsaka gradnja stane denar in tako je tudi pri kostanjških prosvetaših, ki se tem potom obračajo na vse, ki jim je ohranitev slovenske kulture, ne samo prazna fraza, temveč dejanska skrb, da finančno podprejo to plemenito akcijo samopomoči, ki je živ dokaz trdoživosti in volje našega ljudstva na prisojnih obronkih Osojskih Tur. Otvoritev „Drabosnjakovega doma“ bo predvidoma še letos jeseni.

Predsednik SPD „Drabosnjak“ Janez Lesjak in pobudnik za izgradnjo Drabosnjakovega doma, ima velike načrte, ki jih bo, kakor ga poznamo, tudi uresničil. To so ureditev muzeja, dvorane in klubске sobe. S primernimi prostori, meni Lesjak, bo lažje negovati Drabosnjakovo dediščino, bodisi z „živimi pričami“, kot so to uprizoritve „Izgubljenega sina“ in „Drabosnjakovega pasijona“, ali pa z ohranjenimi zapuščinami našega velikega bukvnika, ki bi jih razstavili v muzeju „Drabosnjakovega doma“. Ta dom bo torej imel pomembno poslanstvo in zato je tudi vreden, da se ga podpre.

Denarno podporo lahko prenakazete na Posojilnico Šentjakob v Rožu, „Drabosnjakov dom“, kto. 1040. Za storjeno denarno pomoč se SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah že vnaprej iskreno zahvaljuje.

Še so možne prijave

STROKOVNA, KMETIJSKO GOSPODARSKA ŠOLA V ŠT. RUPERTU - VELIKOVEC sporoča staršem in dekletom, da so še možne prijave za šolsko leto 1985-86 v

STROKOVNO ŠOLO

NAMEN ŠOLE je, učenkam poglobiti splošno izobrazbo in jim posredovati dobro podlago za poznejši uk v različnih poklicih.

VZGOJNI CILJ — pravilno oblikovanje telesnih in duševnih zmožnosti — samovzgoja in vzgoja v družini — poglobitev vere in verskega življenja.

OBVEZNI PREDMETI: verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, hranoslovje, vrtnarstvo, strojepisje, kuhanje, šivanje, ročnosti, ročno delo.

Ta šola velja tudi za 9. šolsko leto (POLITEHNIČNI LETNIK). Poučuje se v obeh deželnih jezikih.

POGOJ ZA SPREJEM je dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V slučaju da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpítom.

Prijave so možne: po telefonu 0 42 32 - 38 96, pismene ali osebne. Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole 9100 Völkermarkt, Klosterstraße 2.

Lahko spet z avtobusi preko Vršiča

Cesta preko Vršiča je spet usposobljena tudi za avtobuse, kar do sedaj ni bila, ker je bil stari most južno pod sedlom Vršiča dotrajan. Promet preko 1611 m visokega gorskega prelaza Vršiča je bil do pred kratkim možen samo z osebnimi vozili. No, sedaj pa že vozijo spet

avtobusi in tovornjaki, kar je velika pridobitev za turizem savske in soške doline.

Onemogočen avtobusni promet preko Vršiča je prizadejal obema turističnima centroma Kranjski gori in Bovcu precej škode, saj sta bila do pred kratkim odrezana eden od drugega. Pomanjkanje avtobusnega prometa pa so močno občutile tudi planinske postojanke na tem območju, saj so se pri Tičarjevem domu oziroma Erjavčevi koči ustavljali avtobusi in njihovi potniki kaj pokonzumirali.

Sedaj so na tej lepi alpski cesti spet normalne razmere, ki vabijo izletnike in planince, da obišejo ta lepi naravni svet v osrčju Julijskih Alp. Kranjska gora in Bovec sta se spet zblížala, le škoda, da do tega ni prišlo že prej.

Letalska nesreča

V nedeljo popoldne se je na območju Flattnitza ponesrečilo športno letalo, v katerem so zgubile življenje štiri osebe — pilot in tri žene.

Letalo je vzletelo iz St. Johanna na Tirolskem in bi moralo pristati v Feldkirchnu.

Vzrok za nesrečo je bila megla. Očividci so poročali, da so za trenutek videli letalo, ki je po vsej verjetnosti zašlo v megli in se hotelo rešiti iz grabna oziroma doline, vendar manever pilota, da bi se rešil iz pasti, ni uspel in tako je letalo tresčilo v pobočje in se razletelo. Ljudem, ki so prihiteli na kraj nesreče, se je nutil žalosten pogled. Ena omenjenih žena je ležala 15 metrov stran od razbitin letala. Vsekakor je bila posadka letala takoj mrtva. Mrtve ponesrečene so prepeljali v mrtvašnico v Weitensfeld.

Berite in širite
Slovenski
VESTNIK

Ali so naši planinci zgradili kočjo samo za dobo 16 let, potem pa jo prepustijo drugim?

Letošnje jubilejno leto Slovenskega planinskega društva Celovec — 85-letnica organiziranega slovenskega planinstva na Koroškem, se je začelo s prijetnim dogodkom. Slovensko planinsko društvo Celovec je namreč bilo z začetkom novega leta sprejeto v Zvezo avstrijskih planinskih društev - Verband alpinar Vereine Österreichs. To je bil vsekakor rezultat skupnih prizadevanj koroških planincev obeh jezikov. Veliko je k temu uspehu predvsem pripomogla edina slovenska planinska postojanka na Bleščeči, Koča nad Arihovo pečjo, kjer se je kovalo in kuje planinsko tovarštvo in medsebojno razumevanje.

Pred nedavnim pa je koroško javnost pretresla nezasišana vest, da je beljaško okrajno sodišče prav to kočjo prisodilo v last in posestev Josefu Stickru, lastniku zemljišča, na katerem stoji kočja.

Borba za ohranitev edine slovenske planinske postojanke, se vleče že od leta 1982 naprej, tako da imajo to zadevo sedaj v rokah pravnik. Nikomur še zdaleka ni prišlo na misel, da bi se rabsodba mogla glasiti tako nezasišano krivična. Ogorčenje ne samo planincev, temveč vseh, ki poznajo to kočjo, je nepopisno. Ostanje samo še upanje — SPD Celovec je proti tej rabsodbi vložilo priziv — da bo deželno sodišče kot naslednja instanca drugače rabsodilo, kajti v pogodbi gotovo ne piše, da po 16 letih obstoja kočje, le-ta preide v drugo last. Tako enostavna ta zadeva prav gotovo ni, ker je popolnoma nelogična, da društvo, ki plačuje najemnino, po tako kratkem času zgubi svoj dom. Naši planinci in z njimi ostala koroška javnost z zaupanjem zrejo v prihodnost, da bo naslednja obravnava, ki bo v Celovcu, uvidela upravičenost ohranitve tega planinskega doma srečanja na Bleščeči

Franc Petek SPOMINI

23

Kar zadeva moje ravnanje v deželnem zboru, je bilo takšno, da sem bil vedno nezaupljiv do predlogov, ki so jih dajali krščanski socialci, npr. glede skrajšanja šolske obveznosti, počitnic in podobno in sem jim v glavnem nasprotoval. Nikakor mi ni bil po volji postopek krščanskih socialcev, ki so imeli navado pred glasovanjem o kaki taki zadevi stopiti k župniku Poljancu, pozneje k Starcu, in reči: „Gospod župnik, vi ste dolžni to podpreti kot župnik.“ Jaz sem bil zmeraj proti temu, da bi se župnik pri zadevah slovenske politike na Koroškem odločal kot župnik. Zmerom sem stal na stališču: „Vi ste tukaj slovenski poslanec in tako se morate tudi ravnati; če oni hočejo kaj doseči s pomočjo cerkvene organizacije, naj gredo angažirani škofa ali pa naj škof to stori, nas to ne zanima.“ Glede nastopanja v deželnem zboru smo se dostikrat držali pravila, da pri predlogih, ki nam ustrezajo, ne bomo glasovali proti, pač pa bomo odklonili vse druge predloge, četudi jih izdajajo krščanski socialci. Tako se je dostikrat zgodilo, da smo glasovali enako s socialisti, ne da bi se o tem z njimi kaj dogovarjali.

V tisku iz tedanjega časa je poročilo, da sva leta 1930 s Slovenci v deželnem zboru, Starc in jaz, glasovala skupno s krščanskimi socialci in Landbandom proti predlogu socialdemokratov, ki je hotel doseči, da bi šolska obveznost veljela vselej do konca šolskega leta, v katerem učenec izpolni svoje 15. leto, ne glede na to, katerega datuma je bil rojen. Tega svojega glasovanja si danes ne vem razlagati, ker sem sicer vedno nastopal za podaljšanje šolske obveznosti in sploh za vse ukrepe, ki so pospeševali izobrazbo. Ko je nekoč Starc hotel predlagati skrajšanje šolske obveznosti za eno leto, sem s svo-

jim nastopom proti temu in s svojo grožnjo da bom v deželnem zboru tudi javno nastopil proti, dosegel, da je svojo zamisel umaknil. Morda gre tudi za pomoč v časopisnem poročilu, ki mogoče niti ni slučajna.

V

OBČINSKI ODBORNIK V VELIKOVCU

Pri občinskih volitvah leta 1924 sem bil izvoljen za občinskega odbornika v Velikovcu. Pri tem je šlo za to, da bi kot občinski odbornik skušal rešiti nekaj praktičnih vprašanj, v prvi vrsti urediti položaj Narodnega doma v Velikovcu. Hiša sicer ni bila zaplenjena, odvzeli pa so ji gostilniško koncesijo, niti niso dovolili, da bi prostore dali v najem, tako da je bilo treba doseči, da bi hišo lahko uporabili za kak koristen namen.

V občinskem odboru so večino imeli nemški nacionalci, bilo pa je tudi 7 socialnih demokratov, ki so bili v opoziciji. Ali je v občinskem odboru bil tudi kak predstavnik krščanskih socialcev, se ne spominjam več. Med socialnimi demokrati je bil tudi Wedenig, sedanjí deželni glavar, ki je tedaj bil tukaj sekretar stranke. Wedenig je bil edini, ki je v debatah govoril, drugi socialdemokratski odborniki so v glavnem le molčali. Jaz sem se pri glasovanju držal socialdemokratske opozicije, sicer pa je moje stališče v občinskem odboru bilo z eno besedo obupno. Bil sem menda izvoljen tudi še naslednjo dobo. V glavnem smo dobivali 100 do 110 glasov deloma na obrobju mesta, nekaj pa tudi v mestu samem.

Drugo vprašanje, o katerem je občinski odbor razpravljal in ki je zadevalo slovenske interese neposredno, je bila šola v Št. Rupertu. Kakih drugih posebnih problemov iz mojega sodelovanja v občinskem odboru se ne spominjam.

Omenil sem že da sta v Velikovcu obstajali dve občini, ožja meščanska komunna in pa politična občina, ki je obsegala tudi najbližjo okolico. V zvezi s tem sta delovala spet dva občinska odbora. Kako se je volil odbor meščanske komunne, mi ni znano, na vsak način pa je volilno pravico imel samo tisti,

kdor je bil z listino potrjen član mestne komunne. Omenil sem že, da sta pred vojno bila sprejeta v komunno dva Slovenca, Pogačnik in Čarf, ki so ju potem po plebiscitu izključili. V tem položaju je politična občina imela primeroma jako malo opraviti, kajti mestna komunna si je prizadevala, da vse stvari, ki so imele kak materialni interes, potegne nase. Le to, kar je bilo treba plačati, tisto so prepuščali politični občini. V svojih rokah so imeli most, mestni gozd in mestna posestva, meščansko šolo, elektrarno in podobno. Značilno je recimo, da je komunna elektrarno sezidala že leta 1900, medtem ko so v neposredni okolici, na Vinogradih, komaj kilometer od Velikovca, elektriko dobili šele lansko leto. Meščani so imeli tudi svojo meščansko bolnišnico, dobivali so drva in druge deputate. Med drugim je bil star privilegij članov komunne, da jim je ena izmed treh pivovarn, ki so svojčas delale v Velikovcu, vsako nedeljo dajala po dva vrčka piva zastoj. Vsako nedeljo popoldne okrog 11. ure so se zbirali velikovski meščani in pili svoje zastojnsko pivo. Pravili so, da hodijo k „Elf-Uhr-Messe“ (k enajsti maši). Imeli so tudi požarno obrambo. Mostnino na dravskem mostu so pobirali do leta 1918. Spodaj ob mostu je bila mestna muta.

V bojih leta 1918 in 1919 je bil most poškodovan, potem pa so Jugoslovani napravili novega. Od Leitgeba so dobili les, traverze so dobili iz Maribora in ta jugoslovanski most je stal do predlanskim. Zdaj seveda ni bil več lastnina velikovškega mesta, saj so ga sezidali Jugoslovani in zato je po plebiscitu prišlo do pogajanj. Na račun sanacije mestne hranilnice, ki je tudi bila last komunne, je avstrijska zvezna vlada vzela nase njen dolg, zato pa je most prevzela v svojo last. Od tistega časa je bil most državni in je odpadla mostnina. Avstrijska vlada se je menda pogajala tudi z jugoslovansko vlado zaradi prevzema mostu oz. odškodnine, pa mi ni znano, kako so to uravnali.

Pri tej priložnosti naj še povem, kako je nastal omenjeni hudi dolg velikovške mestne hranilnice. Slo je menda za blizu 2 milijona kron.

(Se nadaljuje)

Kanglica dobre volje

V hišici na robu gozda so živeli mati, oče, brat in sestra. Oče je hodil v tovarno. Mati je urejala vrt in hišo. Deček je pridno hodil v šolo, a doma se je najraje gugal.

Samo sestra je bila neprestano žalostna in cmerava. Že navsezgodaj, ko se je zbudila, je razprostrl čez njen obraz črne peruti velik in turoben ptič. Ves dan je ni zapustil. Zato se je deček igral zmerom sam. Ni skušal razumeti sestrice, zakaj je žalostna, zakaj se ne igra z njim, ampak je bil jezen nanjo.

Deček je bil preveč površen in lahkomiselni, da bi opazil nad sestrinim, obrazom turobno ptico.

Nekega dne se je pred hišo na robu gozda ustavil starček. Bil je ubožno oblečen, a njegov obraz je žarel od zadovoljstva.

„Pozdravljen, deček! In dobro naj ti tekne, da boš zrastel velik in močan,“ je nagovoril dečka, ki je jedel na trati pred hišo velik kos s sladko marmelado namazanega kruha. „Dober dana, dedek. Ti pa nisi odtod, kaj?“ je rekel deček.

„Nisem. Od daleč prihajam.“

„Potlej si gotovo lačen. Na, jej!“ mu je ponudil svojo malico.

Starec je vzel in se zahvalil. S slastjo je jedel. A preden se je napotil dalje, je še spregovoril: „Kako naj ti poplačam dobroto?“ Deček je zamahnil z roko: „Kaj ti bo. Saj nisem prodajalec. Malico sem ti dal, da ne boš lačen, ne zato, da mi jo plačaš.“

Starcu je bil odgovor všeč. Rekel je: „Spodobiti se, da človek vrača dobro z dobrim. Kaj si želiš?“

„Nečesa si v resnici želim. Rad bi, da moja sestra ne bi bila več turobna in žalostna. Želim si, da bi se z mano veselo igrala.“

Starec se je zresnil: „Pomagal ti bom. A dobro me poslušaj. Zgodaj zjutraj naberi na jasi sredi gozda biserno roso. Najbolje je, da na jasi prespiš, da ti rose ne pobere SONCE. Urno se podvizaj. Še preden se sestra zbudi, ji nanizaj okoli vratu jutranjo roso.“

To je dejal in resnega obraza odšel.

Deček se je še istega večera odpravil na jaso. S sabo je vzel zeleno kanglico z belimi srčki.

Utrujen od poti je v mesečini legel pod košato drevo in trdno zaspal.

V topli poletni noči je tako močno spal, da ni slišal čuka na veji, ki je prepeval popevko lepi sovi.

Zjutraj ga je požgečkalo po licih nekaj toplega. On pa nič. Drugič ga je požgečkalo po nosu in očeh. Deček pa je v snu zakril obraz z rokami in zamižal, kot da ga ščemijo oči. Tisti trenutek ga je požgečkalo po ušesu nekaj prav toplega.

Masknil je z jezikom, ko da je jagodo: „Mjam, mjam. Mama, pusti me še malo spat...“

Tedajci je deček odprl oči. Skočil je pokonci: „Saj-saj vendar nisem doma!“

Nad njim se je sklanjalo veliko razmrščeno SONCE v dolgi rdeči srajci. Močno ga je zaščemelo po očeh.

„Joj, zaspal sem! SONCE, pobralo si mi vso roso, ali ne!“

SONCE je zacingljalo z nekoliko zaspanim, a zlatim glasom: „Nisem, ne! Ali ne vidiš, da sem komajda vstalo? Še počesati se moram in obleči. Ti pa pohiti, saj veš, da imam rado vesele in zdrave otroke.“

Tedajci je deček poskočil. Na listih trav in grmov je zagledal kaplje jutranje rose. Vedro so se gugale v vetru in čebjljale:

„Tukaj smo! Tvoje smo!“

Brž je nabral v kanglico najlepše kaplje. Še urneje je stekel domov po najkrajši poti.

Ko je stopil v hišo, se je jela sestra prebujati. Že se je skremžila, kajti na njen obraz je počasi sedela ptica žalosti. Deček je prehitel veliko črno ptico. Hitro je nanizal sestrici ogrlico iz bisernih kapelj rose okoli vratu.

Črna ptica je zakrčila s perutnicami in za zmerom izginila.

Deklica je skočila iz postelje. Prvič se je veselo zasmejala: „Ti si, bratec! Kako si

prijazen, da si mi prinesel tako lepo ogrlico!“ Povzpela se je na prste in ga poljubila na usta.

Tedaj so rosne kaplje še bolj zasijale.

V sobo sta pritekla mati in oče. Tudi niju je veselo in razposajeno poljubila. In tisti hip se je zazdelo, da je njena ogrlica zasijala kot čisto zlato.

Veselo so sedli k zajtrku in deklica je žuborela kot studenček.

„Ali odslej res ne boš več žalostna?“ je vprašal bratec.

„Nikoli več!“ je vzkliknila.

„Se boš igrala z mano gugalnico?“

Prijela ga je za roko: „Pridi, pojdiva se igrat gugalnico!“

Razposajeno sta stekla na vrt. Njun smeh se je prepletal s šumom vetra v gozdu.

Na jasi sredi gozda pa je sedel starček. Od ginjenosti so mu polzele solze po licih. SONCE je slastno pilo solzo za solzo z njegovih lic. Z vsako solzo je grelo topleje in prijeteje.

Otroci! Ste tudi vi kdaj žalostni, cmeravi in brez topline v srcu?

Ali zdaj veste, kaj morate storiti?

Deževna pesem

MRAZ JE V DEZELI,
SONCE SE SKRIVA,
DEZEK POHLEVNI
VES DAN UMIVA:

GORE IN POLJA,
MESTA, VASICE,
TEMNE GOZDOVE,
SRNE IN PTICE.

NAJ JIH LE UMIVA,
DA SE NA KONCU
ČISTI KOT SOLZA
ZASVETIJO V SONCU.

Jože Petelin

Trdnjava slabe vesti

Če se boste kdaj peljali po cesti, ki iz Colomba, glavnega mesta Sri Lanke, poševno preseka vno otok, boste lahko na sredi poti začudeno obstali. Zagledali boste velikansko bazaltno skalo, ki se osamljena dviga sredi planjave. Kdove kdaj in kako se je znašla tu? Velikanska gmota je čisto gola in na prvi pogled zbudi vtis neke čepče pravilne zveri. Vtis je še močnejši, ker pri nu molita iz skale dve ogromni, za dva moža visoki levji šapi z mogočnimi kremplji. Med njima se začenjajo stopnice, ki na prvi pogled vodijo naravnost v skalo, a ko se povzpeš preko prvih, spoznaš, da poševno po goli steni vodijo na vrh skale. Več kot tisoč jih je in ko jih ves prepoten in preklinjajoč tropsko vročino končno zmoreš, se znajdeš na vrhu skale.

Od tod je prekrasen razgled po smaragdno zeleni deželi, poleg tega pa so na vrhu številni ostanki nekdanjih palač in svetišč. Ta skala — velikanka se imenuje Sigirija ali „Trdnjava v nebesih“ in pred tisoč petsto leti je na njej 18 let živel in vladal kralj Kasijapa.

Zgodba o tem, zakaj je mogočni kralj zbežal v nezavzetno trdnjavo in preživel v njej dobesn del življenja, je zanimiva in poučna.

Sredi petega stoletja je Sri Lanka vladal kralj Dhatu Sena, ki je bil znamenit vojskovodja in zelo dober organizator. Po njegovem naročilu so gradili velike namakalne naprave, prelepa svetišča in celo bolnišnice. Toda kralj je bil tudi strašno krut človek, nebrzdane jeze, ki je zaradi malenkostnih prekrškov ali zgolj iz muhavosti dal pobiti mnogo ljudi.

Med drugim je ukazal ubiti taščo svoje hčere samo zato, ker mu je hči nekoč potožila, da njen mož surovo ravno z njo. Ta zločin je kra-

ljevega zeta tako razburil, da se je sklenil maščevati. Pridobil je za svoj načrt kraljevega sina Kasijapo in skupaj sta organizirala upor, med katerim so kralja ujeli in vrgli v ječo. Kasijapa pa je postal kralj. Starega kralja samo zato niso ubili, ker je menda imel dragocen zaklad, za katerega je samo on vedel, kje je skrit. Skušali so mu izvabiti to skrivnost, toda ker je ni hotel izdati, je Kasijapa porbesnel; ukazal je očeta vkovati v verige in ga živega zazidati. Ko je kruto umoril lastnega očeta, se je Kasijapa zgrozil nad svojim dejanjem. Začela ga je peči vest, ljudi so se ga bali, pa tudi sam ni več zdržal med ljudmi. Zbežal je v samoto in našel zatočišče na skali Sigiriji, ki jo je utrdil z vsemi sredstvi, ki so bila tedaj na voljo in jo spremenil v nezavzetno trdnjavo. Osemnajst let je vladal na tej skali, kamor ga je izgnala slaba vest.

Po osemnajstih letih pa se je zgodilo, da se je njegov mlajši brat Mogalana sklenil polastiti prestola. Zbral je močno vojsko in jo povedel proti bratovi vojski, ki jo je vodil sam Kasijapa. V strašni bitki je Mogalana zmagal, Kasijapa pa je med spopadom s svojim bojnim slonom vred utonil v močvirju.

Pametne misli

- Kar iz srca pride, predre kamenito steno.
- Osel pohodi najlepše cvetlice.
- Pamet je boljša kot zamet.
- Nekateri ljudje od svoje sreče nimajo drugega kot strah, da jo izgubijo.
- Zgodovina je najboljši učitelj, a ima najmanj pozorne učence.
- Kdor se drugi nesreči smeje, se kmalu ob svoji solzi.
- Besede tako lahko pomenijo vse in nič.
- Mladost najde moč in čas za vse.
- Kdor ničesar ne ve, mora vsakomur verjeti.
- Bojim se ljudi, ki se ničesar ne bojijo.
- Svoboden je samo tisti, ki sam odloča o sebi.
- Vsak jezik najbolj ogrožajo laži.
- Leta prihajajo in odhajajo in puščajo na nas več sledi, kot jih puščamo mi na njih.
- Resnica obstaja; izmišljati si je mogoče le laži.
- Brez značaja človek ni človek, temveč stvar.
- Vsak si mora pomagati sam, če hoče biti srečen.
- Nedolžna laž je koristnejša od žaljive resnice.
- Kdor nikdar ne začne, ne more nikdar končati.

Naš zanimivi svet

■ Znameniti kapitan Cook (1728—1779) je bil prvi pomorščak, ki je objadral Zemljo od zahoda proti vzhodu. Na svojih potovanjih je odkril večino otokov v Pacifiku. Usodni so mu postali Havaji, kje so ga domačini leta 1779 ubili.

■ Navada, da gostu ne natočimo prve pijače iz steklenice, sega nazaj v srednji vek, ko je bilo treba s tem, da je gostitelj natočil pijačo najprej sebi, prepričati ostale, da pijača ni zastrupljena.

■ Izstrelki prvih topov so bili dokaj različni: skale, kamni, sulice, bruna in celo tleči storži. Šele v 14. stoletju so se pojavili kroglasti izstrelki, sprva kamniti, pozneje pa kovinski.

■ Nekateri kolibriji so manjši od čmrlja in udarjajo s krili 75-krat na sekundo.

■ Najbolj bojevit iz družine tjulenjev je kačasti tjuljenj, ki živi v arktičnih morjih in severnem Atlantiku od Nove Fundlandije preko Grenlanda in Islanda do Spitzbergov. Samci imajo mehurjast nos, ki ga v jezi napihnejo do dvakratne velikosti nogometne žoge in se rjoveč poženejo nad sovražnika.

■ Skice padal je risal že veliki Leonardo da Vinci v 14. stoletju, v današnji obliki pa je patentiral padalo šele leta 1912 Rus Gleb Kotelnikov pri fantskem patentnem uradu.

■ Ko se je leta 1896 ob francoski obali potopil parnik „Drummond Castle“, je preživel nesrečo samo Charles Marquardt — potnik, ki si je upal vzeti za potovanje kabino št. 13, ki so jo vsi drugi odklonili iz varževernosti.

■ Znano je, da je med nevihtami nevarno stati pod drevesi; prav tako nevarno se je dotikati kovinskih predmetov, ki so povezani z zemljo. Nasprotno pa med bliskanjem ni nobene nevarnosti za potnike v avtu, ker je izoliran s pnevmatikami.

■ Najdaljši popolnoma raven odsek železnice teče preko avstralske ravnine Nullarbor: dolge je 530 kilometrov.

■ Prvo redno televizijsko oddajo na svetu so oddajali 2. novembra 1936 iz Alexandra Palace v Londonu.

■ Prav tako kot človek tudi pes prej umre zaradi pomanjkanja spanja kot zaradi pomanjkanja hrane.

Zajec in lisica

Zajec in lisica sta si bila v davni doba prijatelja. Kamor koli se je napotil zajec, ga je spremljala lisica; drugovala mu je po hosti, v deltelji ali v zelniku. Sploh je bil zajec tiste čase zelo srečen. „Striček zajček,“ mu je rekla nekoč lisica, „ali hočeš, da skupaj posejemo žito?“

„Hočem, tetka.“

Posejala sta žito. Žito je obzelenelo, raslo in pričelo zoreti. Prišel je čas žetve. Zajec in lisica sta vzela srpe in se odpravila žet. Pa je bolj in bolj pripekalo sonce, ožgalo je lisico, ki je bila zelo lena, in pričela se je zvito pretvarjati.

„Zajček moj mili, ti žanji kar naprej, jaz pa moram oditi na onile hriboček, da bom podpirala nebo. Ako bi se

nebo zrušilo in padlo, bi pokrilo vse lepo žito.“

„Le pojdi, tetka!“ je odgovoril zajček in je jel kar sam žeti. Lisica je odšla na hrib in na vrhu pokleknila, da bi podpirala oblake, ki so se prav tedaj pripodili čez nebo. Zajec je medtem požel žito na njivi, povezal v snope in spravil domov.

„Pridi, tetka, pomagala mi boš mlattiti!“

„Kar ti mlati, striček zajček; tudi danes moram podpirati nebo, da se ne bo zrušilo ter pokrilo vsega žita.“

Zajec je vpregel vola in omlatil vse žito. Ko je vse delo opravil, je poklical lisico:

„Ej, tetka, pridi, razdelila si bova žito!“

„Sem že tu!“ je prihitela lisica.

Vzela je žitno merico in dejala:

„Tebi, zajček, eno merico, meni pa devet, ker sem ti tetka.“

Zajček je žalosten pobral svoje žito in odšel.

„Zakaj si tako žalosten?“ ga je vprašal pes, ki ga je srečal.

Zajec mu je povedal vse od kraja. Tedaj se je pes dvignil in mu rekel: „Povedi me v njen brlog!“

Zajec je povedel psa v lišičji brlog. Pes je zlezal v brlog in se zakopal v žito. Drugi dan je začela lisica grebsti žito. Ko je tako brskala, je zadela na uho v žitu skritega psa. Mislila je, da je listek koruze in ga popadla. Tedaj pa je pes skočil in zadavil lisico.

Od tistega časa lisice smrtno sovražijo zajce.

Slovenci razviti že pred več kot tisočletjem

Blizu Bleda so našli orodje, ki je izredno pomembno za slovensko identiteto

(Iz TELEKSA)

Srednjeveški zaklad, ki ga je našel Tone Jerkovič pod svojo hišo v Zasipu pri Bledu, ima velikanski pomen za slovensko dediščino. Arheologa dr. Andrej Pleterski in dr. Timotej Knific sta prepričana, da je to za Slovenijo arheološka najdba stoletja. Zaklad v katerem je štiriindvajset kovinskih predmetov, dokazuje, da je bil njegov lastnik odlično opremljen vojak, zgleden kmet, ki je oral svoje njive, in podjeten obrtnik, ki je znal obdelovati les in kamen. Ker pa po prepričanju obeh arheologov ni nobenega dvoma, da je bil zadnji lastnik tega orodja in orožja Slovenec, Kranjec, Karniolec, spreminja ta najdba dosedanje domneve, da so bili naši predniki v prvih stoletjih naseljene pod Alpami razmeroma zaostalo pleme, ki se je moralo vedno bati močnih sosedov.

V „Zgodovini Slovencev“, reprezentančni knjigi, v kateri so zbrani vsi izsledki o naših prednikih, je med drugim napisano: „Ob prihodu v Alpe so Slovani poznali tudi nekatere obrti; le redke so opravljali specializirani delavci (kovaštvo). Železarstvo je v tem času precej propadlo. Močnejše se je v tej pokrajini začelo razvijati železarstvo v 11. stoletju. Prihod Slovencev je v tem pogledu torej pomenil občuten in daljši zastoj v razvoju...“

In nadalje: „Gotovo je s slovenskim prihodom propadla zidarska tehnika...“

In nato še: „Požigalništvo in kovaštvo sta bila gospodarski temelj za majhna naselja, v katerih so bile združene večinoma sorodne družine.“

SLOVENSKA VOJAŠKA MOČ

Najdba iz Zapisu priča o tem, da so bili tedanji Slovenci precej naprednejši kot so bili doslej prepričani zgodovinarji.

Osti kopja in sulice, manjši tulci, ki so nemara služili za to, da je bojevniki zasadi svoje orožje v zemljo in mu ga ni bilo treba držati, kadar je počival, stremena in konjske žvale pričajo o zelo dobri oborožitvi tega Slovenca, ki ni imel nič slabše bojne opreme kot njegovi sosedje,

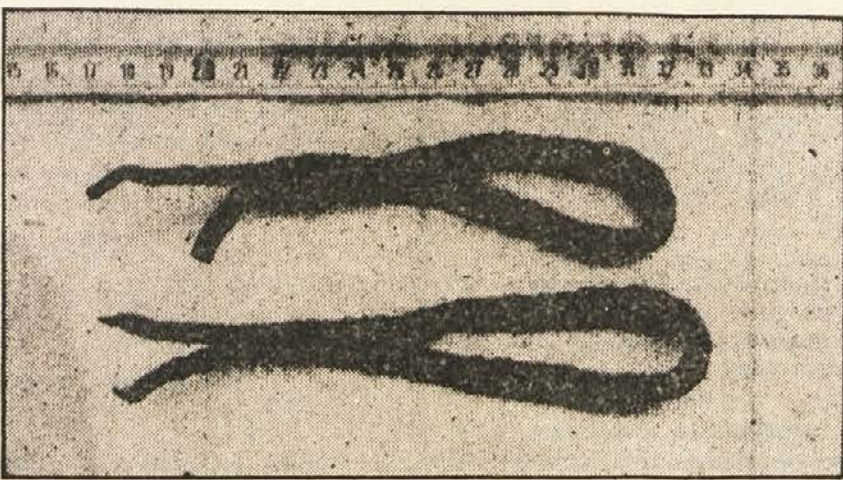
o katerih je že dolgo znano, da so bili takratna vojaška velesila.

Dr. Timotej Knific nam je pripovedoval: „Pavel Dijakon piše v zgoznanju Langobarde, veliko vojaško silo. Ta podatek bi lahko bil presenetljiv, kajti v langobarskih grobovih so arheologi našli veliko orožja, v slo-

mo), so jih gotovo z enako dobrim orožjem, kot so ga imeli Langobarde. Zaklad iz Zapisu nam zdaj potrjuje ta zgodovinski vir. Slovenci tedaj pač niso dajali v grobove svojih pokojnikov orožja. Bogata konjeniška oprema iz Zapisu nam zdaj daje dovolj jasno sliko o bojni moči tega Kranjca iz osmega in devetega stoletja.“

Konjeniška oprema, najdena v Zasipu, je še drugače dragocena. Iz strokovne literature je znano, da so doslej našli na Slovaškem polovico konjskih žval, v Zasipu pa so bile v ledeniški groblji skrite cele žvale, in sicer tako dobro ohranjene, da bi jih lahko takoj vtaknili konju v gobec.

Del zaslipskega zaklada (za lastnika, Kranjca iz zgodnjega sred-

Ročaja za leseni vedrici, preprosta železna predmeta, ki sta imela za Kranjca iz Zapisu pri Bledu veliko vrednost.

venskih pa nič. Toda če so jih predovini, da so Slovenci premagali magali (in verjetno so jih, saj lahko temu zgodovinskemu viru verjame-

njega veka so imeli ti predmeti velikansko vrednost, zato jih lahko imenujemo zaklad) sta nadalje dve stremeni za konja. Očitno ju je last-

nik uporabljal skupaj, čeprav sta po izdelavi in po obliki različni. Nekoliko večje in lepše izdelano streme so najverjetneje izdelali rokodelci kje v tujini, verjetno v frankovski državi. Ni izključeno, da je drugo tako streme naš Kranjec v osmem stoletju izgubil in si je zato skoval drugo podobnega, ki sicer ni tako lično izdelano, vendar priča o kovaških sposobnostih tega našega prednika.

„Ugibanja o tem, kakšni so bili Kranjci, so podobna ugibanjem o starih Vikingih,“ nam je dejal dr. Knific. „Kot zdaj kaže, so bili Karniolci svobodni kmetje, ki so poskušali biti v vsem čim samostojnejši.“

Slovenske grobove, v katerih so bila konjska stremena, so doslej našli samo na Moravskem. Na Slovenskem takega groba doslej sicer niso našli, so pa zdaj v Zasipu našli obe stremeni.

Že samo ta najdba bi bila za Slovence nadvse pomembna.

BOGATI SLOVENCİ BOGATI SOSEDOV

Del zaslipskega zaklada sta bila med drugim na videz nepomembna predmeta, zvita ročaja za leseni vedrici, kakršnih doslej v Sloveniji še niso našli. V grobovih v Dalmaciji so takih predmetov našli že precej, na slovenskih tleh pa še nobenega.

Najditelj, ki za to ne bi vedel, bi slejkoprej gotovo zavrgel ta dva železna predmeta, ker nista niti atraktivna niti nimata za sedanjega človeka nobene vrednosti. Za znanost in za slovensko kulturno dediščino imata seveda velikanski pomen.

„Zaslipski župnik Franc Oražem je za slovensko arheologijo in slo-

vensko kulturno dediščino naredil ogromno, ko se je z najditeljem zaklada dogovoril, da mu odstopi prav vse predmete, ki jih je našel in ne samo nekatere, na prvi pogled najbolj reprezentančne,“ nam je dejal arheolog dr. Pleterski. „Sicer pa je zaslipski župnik za slovensko arheologijo doslej odkril že vrsto predmetov, ki so mu jih prinesli domačini in bi bili v nasprotnem primeru za slovenski narod za vedno izgubljeni. Če bi imeli po Sloveniji še veliko takih amaterskih arheologov in starinoslovcev, bi bila slovenska arheologija bogatejša za marsikatero najdbo. V zadnjem primeru je zaslipski župnik skupaj z najditeljem Tonetom Jarkovičem rešil za slovensko znanost in kulturno dediščino izredno dragoceno, ki se je ta trenutek komajda dobro zavedamo.“

„Stremen iz prvih časov naselitve pod Alpami Slovenci doslej nismo imeli,“ pravi dr. Knific, „iz česar bi nemara lahko sklepali, da smo bili v tistih časih zaostali in revni. Dalmatinci so bili bogati, kar je mogoče sklepati po pridatkih, ki so jih arheologi našli v grobovih. V veliki Moravski so bili domačini v osmem stoletju prav tako bogati, kar prav tako lahko sklepamo po najdbah v grobovih. Tudi sosedje na zahodu so bili bogati, kar potrjuje najdeni materialni dokazi. Le Slovenci, Kranjci, naj bi bili revni in zaostali. Toda kako naj bi se obdržali, če bi bili tako revni in zaostali? Karniolci so bili skoraj gotovo enako razviti kot najrazvitejši sosedje, le v svoje grobove iz kdo ve kakšnih vzrokov niso dajali predmetov materialne kulture.“

Slovenci pod Alpami so bili nemara še bolj razviti, kot lahko sklepamo po zadnji najdbi v Zasipu.

(se nadaljuje)

RADIO — TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

PETEK, 16. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 Risanka — 9.30 Instrukcija: angleščina — 10.00 Instrukcija: latinščina — 10.30 Krokodil in njegov niški konj — 12.05 „...daj nam naš svakdanji kruh...“ — 13.05 Poročila — 14.40 Soncu naproti — 15.30 Počitniški koledar — 16.05 Kremenčkovi — 16.30 Za predšolske otroke — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Tao Tao — 17.30 Risanka — 17.35 Anna, Ciro & Co. — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Slike iz Avstrije — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Komisar — 21.15 Modna revija — 21.20 Gostilničarka Belaga konjička — 22.05 Šport — 23.05 Poročila.

SOBOTA, 17. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 The merchant of venice — 9.35 Instrukcija: angleščina — 10.05 Instrukcija: latinščina — 10.35 Leteči vražji bratje — 11.45 Nočni studio — 12.00 Poročila — 13.05 Avstrijski Farmel-Grand-prix, trening — 14.15 Poblivanje nad Zillertalom — 15.45 Woody Woodpecker predstavlja — 15.55 Jakob in Elizabeta — 16.00 Pika nagavička — 16.30 Viki — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Gradbišče — 17.30 Opica v hiši — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Dva krat sedem — 18.25 Magie, Magie — 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Sami prijetni ljudje — 21.00 Čarobna piščal — 23.00 Obraz na steni — 0.00 Poročila.

NEDELJA, 18. 8.: 15.00 Fanny — 16.30 Pustolovščina — 16.55 Krelling — 17.40 Helmi — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.25 Govori dr. Adolf Karinger — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Angelica Vincitrice di Alcina — 22.35 Nočni studio — 23.40 Poročila.

PONEDELJEK, 19. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 Risanka — 9.30 TV kuhinja — 10.00 Instrukcija: angleščina — 10.30 Poblivanje v Zillertalu — 12.00 Moje ime je Drops! — 12.15 Re na vzhodu, Oziris na zahodu — 13.05 Poročila — 14.40 Bret Maverick — 15.30 Počitniški koledar — 16.05 Charlie Brown — 16.30 Za predšolske otroke — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Viki — 17.30 Minikini — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Slike iz

Avstrije — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ponedeljski šport — 21.08 Kuharski mojstri — 21.15 Ceste San Francisca — 22.05 Naš bog je žena — 22.50 Poročila.

TOREK, 20. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 Risanka — 9.30 Instrukcija: angleščina — 10.00 Instrukcija: latinščina — 10.30 In Ti moja draga greš z menoj — 12.00 Takrat — 12.05 Ponedeljski šport — 13.00 Poročila — 14.40 Bret Maverick — 15.30 Počitniški koledar — 16.05 Ana in sijamski kralj — 16.30 Za predšolske otroke — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Luterski nastop — 17.30 Tudi pošaliti se je treba — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Slike iz Avstrije — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Zastoj — 21.00 Takrat — 21.15 Cena oblasti — 22.05 Nogomet — 22.35 Glasbena scena '85 — 23.00 Poročila.

SREDA, 21. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 Tom & Jerry — 9.30 Instrukcija: angleščina — 10.00 Instrukcija: latinščina — 10.30 Z menoj ne, gospodje — 12.05 Woody Woodbecker — 12.15 Zastoj — 13.00 Poročila — 14.40 Bret Maverick — 15.30 Počitniški koledar — 16.05 Pustolovščina na Malajskih otokih — 16.30 Poseben dan — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Tao Tao — 17.30 Selitev v kolonah v Schwarzhofstal — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Slike iz Avstrije — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Tako patujemo in ljubimo — 21.50 šport — 0.00 Poročila.

ČETRTEK, 22. 8.: 9.00 Poročila — 9.05 Tom & Jerry — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Instrukcija: angleščina — 10.30 Pri svetih vo-

dah — 12.05 Moje ime je Drops! — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 14.40 Bret Maverick — 15.30 Počitniški koledar — 16.05 Ana in sijamski kralj — 16.30 Za predšolske otroke — 16.55 Mini-CVS — 17.05 Luterska oddaja — 17.30 Perrine — 17.55 Otrokom za lahko noč — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Slike iz Avstrije — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Halo televizija — 21.50 To naj bi bila samo šala — 23.30 Ernst Krenek — 0.15 Poročila.

AVSTRIJA 2

PETEK, 16. 8.: 16.25 Monaco Franze — 17.15 Prvi ljudje — 18.00 Panoptikum — 18.30 UFO — 19.15 Takrat — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Re na vzhodu, Oziris na zahodu — 21.00 Sto mojstrov — 21.10 Takrat — 21.15 Čas v sliki — Politika v petek — 22.05 Čisto sam — 23.40 The munsters — 0.05 Poročila.

SOBOTA, 17. 8.: 16.00 Takrat — 16.05 Dva krat sedem — 16.30 Tedenski pregled — 17.00 Igra z besedami — 17.45 šport — 19.00 Sanjska palača — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Nova v znanosti — 20.15 Sužnja srca — 22.05 Poročila — 22.10 šport — 22.45 župnik Josef Toriser odgovarja — 22.50 Zadnje opozorilo — 0.15 Poročila.

NEDELJA, 18. 8.: 9.00 1. svetovno prvenstvo za mlade plesalce — 10.30 Things to come — 12.00 Orientacija — 12.30 Takrat — 13.30 športni popoldan — 17.45 Pop suvenirji — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Zakladnica Avstrija — 20.15 Kraj dejanja — 21.50 Poročila — 21.55 Čikago 1930 — 22.45 Sedem dni športa — 23.05 Enkrat v Grčijo in nazaj — 23.50 Poročila.

PONEDELJEK, 19. 8.: 17.15 Velemesta sveta — 18.00 Ljudje in živali — 18.30 UFO — 19.15 Takrat — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Hotel — 21.00 Novo v kinu — 21.08 Kuharski mojstri — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Siling — 22.05 Gori na vseh koncih — 23.30 Zahodno Santa Feja — 23.55 Poročila.

TOREK, 20. 8.: 17.30 Orientacija — 18.00 Očarjiva Jeannie — 18.30 UFO — 19.15 Takrat — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kaj sem jaz? — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Klub 2 in poročila.

Ljubljana se uveljavlja kot mesto mednarodnih kongresov

Po nekaj pionirskih letih kongresne dejavnosti v Ljubljani se že kažejo prvi rezultati in Ljubljana se čedalje uspešneje uveljavlja kot mesto mednarodnih zborovanj in kongresov. Še do konca tega leta bodo v Cankarjevem domu pripravili kar devet pomembnejših mednarodnih in domačih kongresov in konferenc. Med drugim bo kongresni oddelek Cankarjevega doma še v tem letu pripravil mednarodni kongres Znanost in tehnologija v proizvodnji prihodnosti, Mednarodno konferenco in razstavo fibrooptike za dežele v razvoju ter Mednarodno konferenco o vzgoji in izobraževanju v večkulturnih družbah.

Za prihodnje leto baje sploh nimajo več prostega termina. Med drugim bodo pripravili mednarodni simpozij o mikrobnii ekologiji ter svetovni gozdarski kongres, medtem ko bo leta 1987 v Ljubljani svetovni kongres o papirništvu.

Za boljše kongresno dejavnost pa bi Ljubljana seveda potrebovala nov hotel visoke kategorije. Trenutno imajo v ljubljanskih hotelih najvišjih kategorij le 550 ležišč in v hotelih B kategorije nadaljnjih 1400 postelj. Vse to pa je za organizacijo večjih mednarodnih kongresov premalo, zato si Cankarjev dom po potrebi „pomaga“ z blejskimi hoteli, kjer je v najvišjih kategorijah dodatno na voljo okoli 1000 ležišč.

SREDA, 21. 8.: 17.30 Dežela in ljudje — 18.00 Kviz z Fritz Egnerjem — 18.30 UFO — 19.10 Takrat — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Črna in bela — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Kulturni žurnal — 22.30 Madame Pele pleše — 23.15 Ptič bum bum in sonce — 0.10 Poročila.

ČETRTEK, 22. 8.: 17.10 Zgodovina pomorstva — 18.00 Kulinarčna Avstrija — 18.30 UFO — 19.15 Takrat — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Rešitev lipicancev — 21.15 Čas v sliki — 21.50 Klub 2 in poročila.

LJUBLJANA

PETEK, 16. 8.: 17.50 Poročila — 17.55 Nepomembno in pomembno, nanizanke — 18.10 Obiskovalci, češkoslovaško-zahodnonemška nadaljevanka — 20.00 Živi planet: Razžarjene puščave, angl. dok. serija — 21.10 Gangsterska kronika.

SOBOTA, 17. 8.: 13.05 Poročila — 14.55 Moskva: Evropski pokal v atletiki - sk. A. finale, prenos — 20.00 Jesen šajenov, amer. film — 22.45 Koncert Billyja Joela.

NEDELJA, 18. 8.: 8.50 Poročila — 11.15 Pesmi Karibskega morja — 17.40 Ljubzenska pisma, amer. film — 20.00 Tombola, drama — 21.10 Jazz na ekranu: Ansambel Nana — 21.55 Poročila.

PONEDELJEK, 19. 8.: 17.55 Poletavček, nanizanka — 18.45 Glasba za mlade — 20.05 Lepa Otero, ital. nadaljevanka — 21.10 Od Osijske do Trsta in Zagreba, dok. niz Dnevni zmage — 22.10 Dnevnik.

TOREK, 20. 8.: 17.45 Poročila — 18.20 Miti in legende - Srednjeveški miti: Saga o Nibelungih — 18.40 Spominski park v Kumrovcu — 20.05 Junij, Moskva, Čertanova : sovjetska drama — 23.00 Poročila.

SREDA, 21. 8.: 17.55 Obuti maček, predst. Lut. gled. Ljubljana — 18.45 Zeleli ste, pogledite, poučnozabavna oddaja — 19.55 Mednarodni atletski miting, penos.

ČETRTEK, 22. 8.: 17.55 Moj mili Ariel - igra — 18.40 Mosaik kratkega filma: Svet. prv. v palelih z zmaji, indijski film — 20.05 Formula 1, zabavnoglasbena oddaja — 20.55 Pankrt, vzhodnonemška nadaljevanka.

Slovenski VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroskem, 9020 Celovec, Gasometergasse 10.
Uredništvo: 9020 Celovec, St.-Reprechter-Strasse 19/IV, tel. (0 42 22) 54 0 42, telex 42 20 86 andk a
Uprava: 9020 Celovec, Gasometerg. 10, tel. (0 42 22) 32 5 50.
Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

Gstettner: „Kapitulation der Minderheitenschulpolitik vor den KHD-FPÖ-Forderungen“

SLOVENSKI VESTNIK V RAZGOVORU Z UNIV. ROF.
DR. PETROM GSTETTNERJEM

Slovenski vestnik: Herr Professor Gstettner, was halten Sie als Erziehungswissenschaftler, der sich mit der Minderheitenschulproblematik in Kärnten beschäftigt, von den neuesten Ankündigungen LH Wagners, daß die „Neuregelung“ den gemeinsamen Unterricht nur mehr in den „musischen Fächern“ vorsehen soll?

Gstettner: Leider beinhalten diese Ankündigungen weder neue noch erfreuliche Entwicklungen. Bereits frühere Äußerungen, wie z. B. „Jedem seine Schule“ ließen erkennen, daß der gemeinsamen Schule ein mehr oder weniger rasches Ende bereitet werden soll. Die Katze wurde jetzt lediglich ein Stück weiter aus dem Sack gelassen: Es wird eine „Neuregelung“ ins Auge gefaßt, die die gemeinsame Erziehung auf kurzem Wege weitgehend eliminiert. Die deutschsprachigen und zweisprachigen Kinder sollen nur mehr in Zeichen, Turnen, Singen und Handarbeit beisammen sein. Für den gesamten übrigen Unterricht wollen die Landespolitiker offenbar ein Trennungsmodell vorsehen. Das wäre nun aber die Kapitulation der Minderheitenschulpolitik vor den KHD/FPÖ-Forderungen; auch diese Gruppen wurden ja nicht müde zu betonen, daß die Kinder trotz Trennung ja weiterhin gemeinsam in den Pausen und am Schulhof spielen könnten.

S. V.: Könnte man in dieser angekündigten Neuregelung nicht doch einen „Kompromißvorschlag“ sehen, der die Zustimmung von allen Seiten erhält?

Gstettner: von einem „Kompromiß“ kann man hier überhaupt nicht sprechen. Man muß sich nur vor Augen führen, wer eigentlich die Schülertrennung will und immer schon betrieben hat und wer für die Erhaltung des gemeinsamen Unterrichts eingetreten ist. Nicht zuletzt waren es die vom Landtag einberufenen „Hearings“, die klar gemacht haben, daß es einzig und allein ein Anliegen der rechtsgerichteten und

KOMPROMISSVORSCHLAG FÜR WEN?

deutschnationalen Kräfte innerhalb von KHD und FPÖ ist, daß in Südkärnten apartheidähnliche Regelungen im Schulbereich eingeführt werden. Pädagogische Begründungen für solche Maßnahmen sind bis heute ausgeblieben. Das heißt im Klartext: Der Landesschulrat, die Kirchen, die Universität, die Slowenischen Organisationen haben mit guten Gründen bei den Hearings das Trennungsbegehren zurückgewiesen und konkrete Vorschläge zur Verbesserung des gemeinsamen Unterrichts vorgebracht. Wenn nun doch in allen wichtigen Fächern die Kinder getrennt werden sollen, so kann dies wohl kein ehrlicher Kompromißvorschlag sein, sondern nur als ein weitgehendes Einschwenken und Eingehen der Landespolitik auf KHD/FPÖ-Trennungsvorstellungen bezeichnet werden.

S. V.: LH Wagner meint aber, es müsse doch irgendwelche Änderungen geben, weil dies eine „Eigenart der Politik“ sei, daß nach einer Diskussion der Zustand verändert wird.

Gstettner: Diese Position wird nur vor dem Hintergrund der Ei-

genart der Kärntner Minderheitenschulpolitik verständlich. Typisch an dieser Politik sind nämlich nicht die gesetzten Veränderungen sondern die Unterlassungen und Verabsäumungen in Sachen Minderheitenschutz. Daß daraus früher oder später politische Handlungszwänge erwachsen, ist klar. KHD und FPÖ wissen dies auch weidlich auszunutzen. Im konkreten Fall wurde unterlassen, der gemeinsamen Schule in Kärnten – die ja nicht nur eine Schule der slowenischen Minderheit ist – politische Rückendeckung, pädagogische Förderung und Unterstützung zu geben. Tatenlos hat man zugesehen, wie gegen Zweisprachigkeit, gegen Verständigungsbereitschaft, gegen Lehrer, Schüler und Eltern, die die slowenische Sprache gleichrangig behandelt sehen wollten, propagandistisch in übelster Form vorgegangen wurde. Über 10 Jahre konnte der KHD – von der offiziellen Landespolitik völlig unbehelligt und vielleicht sogar wohlwollend geduldet – Ghettoschulen für die Kärntner Slowenen fordern. Durch das Beispringen der FPÖ zu dieser Trennungsforderung ist der politische Druck so groß geworden, daß die übrigen Parteien glaubten, jetzt Veränderungen ankündigen zu müssen. Eine pädagogische Notwendigkeit, nach neuen „Lösungen“ zu suchen, hat es nie gegeben, weil es unter den betroffenen Lehrern, Schülern und Eltern auch nie eine massive Unzufriedenheit mit der gemeinsamen Schule gegeben hat. Konflikt und Unruhe wurden von oben aus politisch vordergründigen Motiven geschürt. Wollen die Politiker nun „Lösungen“ zu Lasten der Minderheit und entgegen den Wünschen der Mehrheit durchdrücken, so müssen sie entweder „einsame Entscheidungen“ fällen oder einen „Widerstand und Protest der Bevölkerung“ gegen Zweisprachigkeit und Gemeinsamkeit konstruieren und künstlich herbeibeschwören. In Wirklichkeit gibt es nämlich so einen Protest nicht, weil „die Bevölkerung“ wohl weiß, wie Zweisprachigkeit einzuschätzen ist. Daß sich dieses Wissen nicht in einer höheren Zahl von Anmeldungen zum zweisprachigen Unterricht niederschlägt, verweist nicht auf die quantitative „Dimension“ dieses Problems sondern auf die Schattenseiten der politischen Kultur in diesem Land, in dem eine Sprache so lang abgewertet wurde bis sich kaum jemand getraut, dafür Lernbereitschaft zu zeigen.

S. V.: Welche Rolle spielt eigentlich die Universität Klagenfurt bei den von LH Wagner in Aussicht gestellten Neuregelungen?

Gstettner: Die Bildungswissenschaftler an der UBW haben von Beginn der Diskussion an das Trennungsbegehren des KHD mit fachwissenschaftlichen Gründen zurückgewiesen. Insofern hat die Universität der Landesregierung zu einem früheren Zeitpunkt signalisiert, was man wissenschaftlich von den KHD/FPÖ-Forderungen zu halten hat. Diese Position der UBW ist

WAGNERS NEUREGELUNG KANN SICH NIE AUF MODELLE DER UNIVERSITÄT STÜTZEN!

unverändert aufrecht und inzwischen durch mehrere Gutachten untermauert; daß heißt, eine „Neuregelung“ im Minderheitenschulwesen, die eine Schülertrennung in einzelnen Fächern vorsieht, kann

sich nie und nimmer auf eine Empfehlung oder einen Modellvorschlag der Universität stützen. So eine Neuregelung wäre ein eindeutig politisch motivierter Eingriff ins Schulleben. Die UBW hat in allen Stellungnahmen, auch in den umfassenden Reformvorschlägen, die beim Hearing vorgestellt wurden, unmißverständlich betont, daß das Prinzip der gemeinsamen Erziehung als Grundvoraussetzung für den zweisprachigen Unterricht beibehalten werden soll und daß didaktische Neuerungen nur auf dieser Basis sinnvoll zu planen sind. Es müßte ja eigentlich auch für Nicht-Fachleute einsichtig sein, daß es absurd ist, Schüler nach sprachlichen Kriterien gerade in jenen Fächern zu trennen, in denen Sprache, Kommunikation, Verstehen und Austauschen gelernt werden sollen. Nichts gegen das gemeinsame Turnen, Singen und Basteln! Aber die Schülertrennung in den „Hauptgegenständen“ (in denen bekanntlich ja auch die „Auslese“ stattfindet) ist und bleibt einschneidender. Sie trifft den Lebensnerv der gemeinsamen Schule, sie ist das Rückgrat der Verständigung und des friedlichen Zusammenlebens.

S. V.: Und was ist mit den „Schulversuchen“, von denen LH Wagner behauptet, daß nur die Slowenen sie wollen?

Gstettner: Die „Schulversuche zur inneren Schulreform“ sind ein Teil der umfassenden Reformmaßnahmen, die von den Fachleuten der UBW empfohlen wurden. Auch bei der Durchführung hat die UBW konkrete Hilfestellungen angeboten. Diese Schulversuche, die in Übereinstimmung mit den entsprechenden ministeriellen Empfehlungen stehen, haben mit „Lehrplanänderungen“ nichts zu tun. Sie zielen auf didaktische Verbesserungen ab, auf materialunterstützten Gruppenunterricht, auf moderne Fremdsprachendidaktik, auf attraktiveren muttersprachlichen Unterricht usw. Dazu liegen derzeit drei konkrete Schulversuchsmodelle vor, die von Lehrergruppen autonom und engagiert erarbeitet wurden. Keines dieser Modelle sieht in irgendwelchen Fächern eine getrennte Unterweisung der Schüler vor. Auch der vorgesehene „Assistenzlehrer“ kann damit nicht in Verbindung gebracht werden. Der Zweitlehrer soll ja gerade nicht dazu mißbraucht werden, eine Schülertrennung organisatorisch leichter durchführbar zu machen. Der Assistenzlehrer kooperiert bei der Vorbereitung und Durchführung des gemeinsamen Unterrichts in einer Weise, die dem Klassenlehrer die schwierige Aufgabe der „inneren Differenzierung“, das heißt, das Arbeiten mit unterschiedlichen Sprach-Leistungs- und Interessensgruppen, leichter durchführbar macht. Die Funktion des Assistenzlehrers bei den Schulversuchen ist es gerade, durch seine Anwesenheit und kooperative Unterstützung des Klassenlehrers eine Aus- und Absonderung von bestimmten Schülergruppen zu verhindern und dadurch eine individuellere, gemeinsame Förderung zu ermöglichen. Mit diesem Zweitlehrersystem gibt es bereits im In- und Ausland recht positive Erfahrungen und es ist eigentlich nicht einzusehen, weshalb gerade das Minderheitenschulwesen in Kärnten Exerzierfeld für überholte und rückschrittliche Trennungs-„Lösungen“ sein soll, wenn ringsum soziale Integration, gemeinsames Lernen und interkulturelle Verständigung auf der Tagesordnung der Schulreform stehen.

ŠPORTNI VESTNIK

Kdo je nov pri SAK-u?

Ivan Ramšak, 23 let, je prestopil k SAK-u od Rude. Igral pa je že tudi v drugi ligi – pri WAC-Gallusu! Prevzel bo po vsej verjetnosti vlogo lanskoletnega „režiserja“ Romana Raczynskega, ki je sedaj pri celovski Avstriji. Ramšak pridno in uspešno študira medicino!

Mario Pichorner, 21 let, je igral prej za celovško Avstrijo, pri moštvi pod 21. Pichorner je tipičen srednji napadalec in njegova naloga bo v prvi vrsti streljati gole za SAK. Zaposlen je kot SAK-branilec Nuži Lampichler pri deželni vladi.

Karl „Čarli“ Preschern, 21 let, prvič igra v koroški ligi. Je Kappelčan, zato se je doslej v prvem razredu za Železno Kaplo bojeval za točke. Zdjaj mu je uspel velik vzpon, saj ga SAK zelo forsira. Preschern je univerzalen nogometista, ki je sposoben tako za ofenzivne kot tudi za defenzivne naloge. Zaposlen je v Celovcu pri Philipsu.

Albin Rauscher je Celovečan in je igral že za številne, v glavnem celovške nogometne klube. Zadnje leto se je boril za Annabichl, za najhujšega konkurenta SAK! Rauscher je zamenjal vratarja Igorja Mrkuna, ki je sedaj v Galiciji.

Janko Smrečnik, 17 let, je mlad in perspektiven golman. V kratkem času si je v celovškem „Leistungszentrumu“ nabavil precej znanja, zagotovo je zmožen za še zahtevnejše naloge. Trener Jagodič ga pravtako hvali in meni, da bi le-ta s trudom in pravim pristopom k športu lahko nedvomno postal standardni (prvi) SAK-vratar, na katerega SAK že tako dolgo „čaka“. Smrečnik bo letos maturiral na Slovenski gimnaziji v Celovcu.

Franci Wieser, 17 let, je bil doslej nogometni celovški Avstrije in „Leistungszentruma“. Je mlad in fizično zelo krepke postave, kar odgovarja dobremu branilecu. Upamo, da bo tako pridno in hitro napredoval, saj ga napadalec že zdaj težko preigrajo. Obiskuje zadnje leto Slovenske gimnazije v Celovcu in radovedni smo že, kaj bo vse napravil iz svojih velikih sposobnosti.

PREDRAG „Pedžo“ JOVIČEVIČ je mlajši brat Mladena Jovičevića, ki je minulo prvenstveno sezono uspešno tekmoval za SAK in prispeval osem golov. Predrag je svojemu bratu Mladenu po stilu igre sličen, predvsem tehnično je zelo podkovan nogometista. Do sedaj je igral za mladinsko ekipo Olimpije Ljubljana!

Vzhodna podliga

Da je ATSV Wolfsberg favorit v vzhodni podligi, je pokazal v Šmihelu, kjer je domače moštvo porzil s 4:0 (1:0)! S to visoko zmago je Wolfsberg prevzel vodstvo na lestvici, medtem ko so na zadnjih treh mestih plasirani DSG Sele/Obir, Raika Dobrla vas in ASKŠ Šmihel. Selani so namreč podlegli Boroļjam precej jasno s 3:0 (1:0). Tudi Dobrla vas je zgubila 3:0 v go-

stih pri novincu Treibachu. Celovski derbi med moštvi ASV in KAC se je končal neodločeno 1:1 (1:0). Če se bo za Slovence v podligi tako nadaljevalo, potem se bomo morali gotovo boriti proti izpadu. Predvsem so ogroženi Šmihelčani, saj v tekmi proti Wolfsbergu o napadalcih ni bilo ne duha ne sluha. Povrhu pa je še Hutter pri stanju 0:0 zapravljal enajstmetrovko!

Kegljanje za dva prašiča na Obirskem

V soboto 27. julija in v nedeljo 28. julija tega leta je Alpski klub Obir na Obirskem prvič priredil kegljanje na novem keglijšču pri Jerebu. Treba pa je tudi povedati, kako je nastalo keglijšče pri Jerebu: Milan Hribar, lastnik Jerebove domačije je pred dvema leti pustil spluziti prostor za keglijšče, letos so skupaj z Milanom prijatelji in člani Alpskega kluba Obir postavili in zgradili novo keglijšče. Najlepša hvala vsem, ki so pomagali (družina Jereb, Jaka Smrtnik, Nanti Travnik, Oto Strugger, Flori Mak).

Kegljanje je bilo več kot zadovoljivo, kajti kar 96 navdušenih kegljačev se je pomerilo v dveh dneh na odlično pripravljenem keglijšču. Prvo mesto je osvojil in prašiča za 70 kg je dobil domačin Joži Karničar z devetimi točkami. Za drugo mesto so se borili z osmimi točkami Milan Hribar, Fridi Hribar, Pepi Karničar in Milči Hribar. Drugo mesto in prašiča za 30 kg je po končanem poskusu osvojil lastnik keglijšča, Milan Hribar.

Vrstni red moški:

1. Joži Karničar
2. Milan Hribar
3. Pepi Karničar
4. Fridi Hribar
5. Milči Hribar

Vrstni red ženske:

1. Inge Karničar
2. Irmí Oraže
3. Mili Ojster
4. Marta Smrtnik
5. Ani Strugger

V petek 2. avgusta tega leta je Alpski klub Obir letos že drugič priredil srečanje z jedmi na žaru in kegljanje za ovna. Tudi tokrat so kegljači pobudno pritiskali in skušali osvojiti ovna. Ovna je končno dobil domačin Pepi Karničar z osmimi točkami (2. Šimej Durnik, 3. Milči Hribar, 4. Franc Brumnik, 5. Jaka Smrtnik). Zabavljala sta tokrat tudi obirska vižarja, kot častnega gosta pa so obirski kegljači lahko pozdravili dipl. trg. Janka Uranka. Bilo je lušno in vsi se že veselijo naslednjega kegljanja.

Šah: Perko zmagal na Bistrici

Šahovski klub Sveče/Bistrica obhaja letos 25-letnico obstoja in je v soboto zaradi tega priredil hitropotezni šahovski turnir. Turnirja se je udeležilo 51 igralcev, ki so tekmovali v treh skupinah. V najmočnejši skupini je zmagal domačin Nibert Perko (Sveče), drugi je po-

stital Ferdinand Jochinger (Poštalo-Srednja skupino je zmagal Wolfgang Zelloth (Blatograd), tretjo skupino pa Sascha Reschun (Šentvid). Od Slovenske športne zveze sta se udeležila turnirja samo dva igralca, ki pa sta proti premočnim nasprotnikom ostala brez šanz.

Šahisti pozor!

15. avgusta zaradi praznika ni treninga. Naslednji trening oz. klubski večer bo spet v četrtek, 22. avgusta 1986 od 19. ure naprej v gostilni Koren v Kajzazah pri Bilčovsu. Pridite nujno!

NOGOMETNI TERMINI

v nedeljo 18. avgusta 1985

SAK I - MOŠTIČ I	17.30
SAK p.23 - Mostič p.23	15.45
na igrišču ASV (Annabichl)	
Dobrla vas - Šmihel	16.00
v Dobrli vasi	